

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS ROMANOS

Pablo escribe a la iglesia de Roma

¹ Nguetscö e Pablo. Q mbëpjizü e Jesucristo. O 'ñembguegö Mizhocjimi rá ma nu c'ua ja ra ndäcjä rá ma, rá ma zopjü yo nte rá xipjiji nu jña angueze, nu me na jo.

² Nguejne jña nu ya vi mama Mizhocjimi cja o jña angueze. Ngue c'o profeta c'o o dyopjü c'e jña'a c'ü.

³ Nu jña Mizhocjimi nu me na jo, mama ja cja c'ü nu T'i. O ejë nza cja 'na nte cja ne xoñijõmü. Mi ngueje 'naja o mboxbëche e David.

⁴ Q Espíritu Mizhocjimi me na zëzhi, o tsjapü o nanga c'ü nu T'i 'ma ya vi ndü. A cjanu o 'mârã ngueje o T'i Mizhocjimi. Nujnu ngueje e Jesucristo c'ü ín Jmugöji.

⁵ E Jesucristo o nugü na jo. O ndäcjä rá cja o bëpji angueze. Ngue c'ua ra 'ñejmeji, ra dyätäji angueze, yo nte yo cärä texe cja ne xoñijõmü. A cjanu ra mamaji me na jo, me na nojo e Jesucristo.

⁶ Xo nzitjots'ügueji dya, xo o zon'c'üji e Jesucristo.

⁷ Nuts'c'eji in cäräji a Roma, rí pen'c'eji ne xiscõmä, rí bö'tc'üji Cjimi. Me nets'eji Mizhocjimi. O zon'c'ügueji o tsja'c'üji o nte angueze. Mizhocjimi c'ü mi Tataji 'ñe e Jesucristo c'ü ín Jmuji me ra nuc'üji na jo, xo ra tsja'c'üji dya pje rí tsjjñiji.

Pablo quiere visitar Roma

8 C'ü ot'ü rá xi'ts'iji dya: texe cja ne xoñijõmü mamaji que in ejmeji e Jesucristo. Nguec'ua rí nädä e Jesucristo rgá unü na pöjö ín Mizophjimi.

9 Ngue Mizophjimi c'ü rí pëpigö co texe ín mü'bü; rí mama yo na jo jña c'o mama ja cja c'ü nu T'i. Mizophjimi pärä na jo, 'ma rí ötögö Mizophjimi, dya rí jyombeñets'üji.

10 Rí ötögö Mizophjimi, 'ma ra ne angueze, rá magö rá ma zenguats'üji. Ya mezhe rí ne rá ma'a.

11 Rí ötögö angueze a cjanu, na ngueje me rí ne rá chjéji. Rí ne rá jí'ts'iji c'ü ya xo o jítsi Mizophjimi, c'ua ja cja angueze, ngue c'ua xo ra zézhì in mü'büji.

12 Nu c'ü rí mangö dya, rí ne rá bübü c'ua ja in cáräji ngue c'ua ra mäjä ín mü'bügö. Xo 'ñetsc'eji xo ra mäjä in mü'bügueji na ngueje nde 'natjo c'ü rí ejmeji rí texeji.

13 Mi cjuarmats'ügöji. Rí negö rí päräji, mi ne na puncjü ro ma'a. Pero hasta nudya dya be sö rá ma. Rí ne rá ma ngue c'ua c'ü rí pëpi Mizophjimi ra tsja'c'üji rí zézhiji, c'ua ja xo nzi rvá cja'a 'ma mi nzhdögö cja yo dyaja jñiñi.

14 Ni jyodü na puncjü rá zopjü c'o ña griego. Dya nguextjo yo, xo texe yo nde ña nandyo jña. Ni jyodü rá zopjü c'o pjéchi ra xörü 'ñe c'o dya pjéchi ra xörü.

15 Nguec'ua me rí ne xo rá ma xi'ts'iji nu o jña e Cristo, nu'tsc'eji in cáräji a Roma.

El poder del evangelio

16 Me rí mäpágö ne jña nu mama ja cja e Cristo, na ngue me na jo. Yo nte 'ma äräji ne jña, Mizophjimi me pëpji na zézhì ngue c'ua ra 'ñeme

libre cja c'o na s'o texe c'o ra 'ñejme. Ot'ü ra dyärä c'o menzumü a Israel ra jogü o mü'büji. Nuc'ua xo ra dyärä c'o dyaja nte, xo ra jogü o mü'büji.

¹⁷ Nu na jo jña jítsiji ja ga sö ra mama Mizhocjimi ya na jozüji dya a jmi angueze. C'ü ra mama Mizhocjimi na jozüji, ni jyodü rá enh'e ín mü'büji e Jesucristo. Y sido rá ejmeji angueze. Je ga cjanu va t'opjü cja o jña Mizhocjimi: "Nu c'ü ra 'ñench'e o mü'bü angueze, nuc'ü, ra mama Mizhocjimi ya perdonao; dya tū nzhubü dya c'ü. Xo ra bübütjo c'ü, na ngueje ejme", eñe.

La culpa de la humanidad

¹⁸ Ya 'märä na jo, Mizhocjimi a jens'e me ra tsjapü ra sufrido c'o dya sū angueze, c'o cja na s'o. Jo páräji c'ü na cjuana c'ü ne Mizhocjimi ra tsjaji, pero cjaji c'o na s'o.

¹⁹ Páräji ja cja Mizhocjimi. Nguetsjë angueze o jíchiji.

²⁰ Mizhocjimi me na zëzhi; dya sö rá jandaji angueze. Pero ndeze 'ma o dyät'ä Mizhocjimi e jens'e 'ñe ne xoñijömü, yo nte páräji bübü Mizhocjimi. Páräji me na zëzhi angueze. Na ngueje unüji ngüenda texe yo o dyät'ä c'ü. Nguec'ua 'ma ra tjünpu nguarü c'o cja na s'o, dya ra sö ra mamaji c'ü dya mi páräji ja ga cja Mizhocjimi.

²¹ Zö xi mi páräji Mizhocjimi, dya mi cjapüji ngüenda. Dya xo mi unüji na pöjö. O pjeñei c'ü mi cjijñiji, dya pje mi muvi. A cjanu, mi nzhodüji cja bëxömü; ya mi ojtjo jya'sü cja o mü'büji.

²² Mi cjapüji me mi páräji. Pero o zädä c'ü dya cja mi páräji Mizhocjimi.

²³ Dya cja ma't'üji Mizhocjimi c'ü me na nojo c'ü dya sö ra ndü'ü c'ü ra ojtjo. O mbürü o dyät'äji nu c'o ro ma't'üji. O dyät'äji o ts'ita, o ts'inana c'o jñetse nza cjazgöji rí nteji, maco rí tū'üji. Nde dyät'äji o ts'ita yo 'fietse nza cja s'ü'ü. Nde o dyät'äji o ts'ita yo tū nziyo ə ngua, y yo cjüt'ü ə pjeme. Ngueje yo o ma't'üji yo nza cja 'ma ri ngueje Mizhocjimi.

²⁴ Nguec'ua Mizhocjimi o jyëzi c'ua o tsjaji texe c'o na s'o c'o mi ne ə mü'büji. Mi pötma tsjaji c'o na s'o c'o me 'na tseje.

²⁵ Mizhocjimi o jyëzi o tsjaji a cjanu c'o na s'o, na ngue anguezeli ya vi jyëziji Mizhocjimi c'ü ixna cjuana c'ü o dyät'ä texe. Nujyo o dyät'ä Mizhocjimi nguejyo o ma't'üji yo. Mizhocjimi dya cja ma't'üji. Nguetjo anguezeli me na jo'o; me na nojo. Ni jyodü sido rá ma't'üji. Je rga cjanu.

²⁶ Na ngue c'ü mi cjaji a cjanu, Mizhocjimi o jyëzi c'ua me xe ne'e ə cuerpoji c'o me na s'o. C'o ndixü dya cja mi ne ro mimivi co ə xiraji. Mi obütsjëji c'o nu mirixüji.

²⁷ Je xo ma ciatjonu c'o bëzo. Dya cja mi mimivi co ə suji. Mi obütsjëji co c'o ə mibëzoji. Me mi pötma neji ə cuerpoji c'ü ro tsjaji c'o na s'o. Mi cjaji me 'na tseje. C'ü na s'o c'ü mi cjaji ngue c'ü je tsjapü me go sufrido ə cuerpoji.

²⁸ Dya cja mi ne ro mbäräji ja ga cja Mizhocjimi. Nguec'ua Mizhocjimi o jyëziji c'ua ro nguijñiji ə pjeñesi c'o na s'o, c'ü dya cja ro sö ro tsjaji c'ü na jo. Me ma s'o mi cjaji c'o me 'na tseje.

²⁹ Me mi cjaji c'o dya jo. C'o bëzo mi tsäjäji ndixü; c'o ndixü mi tsäjäji bëzo. C'o mi pë's'i c'o dyaja, mi nepeji. Y mi cjijñi na s'o ə pjeñesi. Me mi pötma

envidiaji c'o o minteji. Me mi pö't'üteji. 'Ma ra zöji jña'a, me ma s'o ma santeji. Me mi pjëchiji ra dyonpü o dyoji. Me mi nuji na ü c'o o minteji. Me mi pötma mbechpetsjëji c'o o dyoji.

³⁰ Mi xosp'üji bëchjine c'o o minteji. Mizophjimi ya me mi nuji na ü c'ü. Me na s'o jña ma ndünrüji. Me mi cjapüji na nojoji. Me mi cjapüji me na joji. Mi jodüji pje xe ro tsjaji c'ü xenda na s'o. C'o o tataji, dya cja mi ätäji.

³¹ Dya cja xo mi cijjñiji c'ü na jo ngue c'ua ro tsjaji. Dya cja xo mi cumpleji c'ü mi mamaji. Dya cja xo mi s'iyaji o menzumüji. Dya cja xo mi perdonaoji c'o o minteji. Dya mi juentseji c'o o minteji ngue c'ua ro mbös'üji.

³² Je ma cjanu ma tsja c'o nte, y je xo ga cjanu ga tsja dya yo nte. Me cjaji c'o na s'o, zö päräji mama Mizophjimi ni jyodü ra ndü c'o. Dya xo nguextjo cjaji a cjanu, me xo mäpäji c'o cja c'ua nzi ga tsja anguezoji.

2

Dios juzga conforme a la verdad

¹ Nu'tsc'eji, zö cjó c'o ri ngue'tsc'eji, dya rí tsjijñiji c'ü dya in tüji nzhubü. Nu'tsc'eji me in so'büji yo in minteji. Pero nu c'o cja in minteji, xo in cjatjogueji. In mamaji c'ü dya jo c'o cjaji. Dya xo jo c'o in cjagueji.

² Rí päräji me na jo'o c'ü cja Mizophjimi. Me ra jñünpü ngüenda c'o cja'a c'o ya ró xi'ts'iji. Ra tsjapü ra sufridoji.

³ Nu'tsc'eji me in so'büji c'o dyaja c'o me cja c'o na s'o. Nde 'na ma cjaztjots'üji in cjaji c'o na

s'o. ¿Cjo in cjijñiji, dya xo ra jñün'c'ügueji ngüenda Mizhocjimi?

⁴ Mizhocjimi me na jo, me pëscöji paciencia yo rí cjagöji. ¿Cjo in cjijñiji c'ü dya ra fastidiao? ¿Cjo dya in pârâji dya, me pëscöji paciencia ngue c'ua ra nzhogü ín mü'büji? Pero in cjapüji c'ü dya ni muvi c'ü ni mbëscöji paciencia.

⁵ Me na me in mü'büji. Dya in ne ra nzhogü in mü'büji. Me sido in cjagueji c'o na s'o c'o rgui sufridogueji nu pa 'ma ra jñuncüji ngüenda Mizhocjimi, texe c'o ró cjaji. C'e pa'a c'ü, ra 'ñetse me na jo rgá jñuncüji ngüenda Mizhocjimi.

⁶ Ra tsjapü ra sufrido nu c'o cja na s'o. Nu c'o cja na jo, ra unüji c'ü na jo.

⁷ Bübü c'o te'be Mizhocjimi ra tsjapüji ra jogüji c'ua ja xo nzi ga cja anguezze na jo. Jodüji c'ü ra mama Mizhocjimi cjaji na jo. 'Ma dya ra tõgüji rgá tsjaji c'ü ne Mizhocjimi, anguezze ra unüji 'ma c'ü ra bübütjoji, dya ra ndüji.

⁸ Pero bübü c'o dya ne ra dyätä yo jña yo na cjuana; cjaji c'o netsjëji. C'ü je ätäji ngue c'ü na s'o c'ü cjaji. Mizhocjimi ra ünmbü c'o. Ra tsjapü ra sufridoji na ngueje cjaji c'ü na s'o.

⁹ Mizhocjimi ra jñunpüji ngüenda ra tsjapü me ra sufrido texe c'o cja na s'o. Ra tjünpu ngüenda c'o menzumü a Israel. Nuc'ua xo ra tjünpu ngüenda c'o dyaja nte c'o dya menzumü a Israel.

¹⁰ Nu c'o cja na jo, ra chöt'üji c'ü me na zö. Mizhocjimi ra xipjiji cjaji na jo. Xo ra chöt'üji c'ü ra söyaji. Nu c'o menzumü a Israel c'o o tsja na jo, ra chöt'ü c'o. Nuc'ua c'o dyaja nte xo ra chöt'ü c'o.

¹¹ Na ngueje Mizhocjimi nde jyëztjo ga nu'u yo

menzumü a Israel 'ñe texe yo dyaja nte.

12 E Moisés o zopcüji ə ley Mzhocjimi nu c'o menzumü a Israel. Dya o zopcüji c'o dya menzumü a Israel. Pero c'o dya menzumü a Israel 'ma ra tsjaji c'o na s'o, ra ndüji, zö dya ra jñünpüji ngüenda Mzhocjimi c'ua ja nzi ga mama c'e ley. Nu c'o menzumü a Israel 'ma ra tsjaji c'o na s'o, Mzhocjimi ra jñünpüji ngüenda cjo o tsjaji c'ü mama c'e ley, cjo jiyö.

13 C'o na jo a jmi Mzhocjimi, dya ngue c'o päräjtjo c'ü mama ə ley angueze. Ngueje c'o cja'a c'ua ja nzi ga mama.

14 Rí tsijñiji dya, yo dya menzumü a Israel. Dya tjëji ə ley Mzhocjimi. Pero bübü 'ma cjaji c'ü mama c'e ley na ngueje päräji a mbo ə mü'büji c'ü na jo. Nu c'ü ni mbäräji a cjanu, chjéntjui c'ü ri tjëji 'na ley.

15 Nu c'o dya menzumü a Israel, 'ñetse c'ü päräji cja ə mü'büji c'ü mama c'e ley. Na ngueje päräji cja ə mü'büji 'ma cjaji na jo, y'ma cjaji na s'o. Bübü 'ma cjijñiji: “¿Jenga ró cja na s'o?” Bübü 'ma mamaji: “Rí pärä ró cjagö na jo”, eñeji.

16 Ra zädä c'e pa, Mzhocjimi ra unü e Jesucristo ra jñünpü ngüenda texe yo nte. Dya cjo pätcaji ín mü'büji. Pero e Jesucristo pätcaji ín mü'büji c'ü. Ra jñüncüji ngüenda nzi 'nazüji c'o ró cjaji. Ngue c'ü mama ə jña e Cristo. Ngue c'o rí xipjigö yo nte.

La gente de Israel y la ley de Moisés

17 Nu'tsc'oji rí menzumögöji a Israel, in mangueji in päräji c'e ley c'ü o zocüzüji e Moisés. Me in cjapütsjëji na nojo in mangueji ngueextjozgöji ə ntezgöji Mzhocjimi.

18 In mangueji in pārāgueji c'ü ne'e Mizhocjimi. In mamaji: "Rí pārāgō c'ü na jo rá cja, na ngueje ró xötpü ne ley", in eñeji.

19 In junt'ü in mü'büji in pjéchiji rí jíchiji c'o dya be xogü o ndö. In mangueji in pārāji rí xöpüji yo nzhortjo cja bëxõmü, ngue c'ua ra bëbü jya's'ü cja o mü'büji.

20 In cjijñigueji me in pārāji rí zopjütsjë yo dya pārā. In mamaji me in pārāji rí xöpüji yo cja xötpütjo. C'e ley c'ü in tjégueji in mamaji je t'opjü c'ua c'ü, texe c'o ni jyodü rá pārāji, 'ñe texe c'o na cjuana.

21 Nu'tsc'eji in xöpüji, ¿jenga dya in cjaji c'ua ja gui xöpüji? Nu'tsc'eji in zopjüji yo nte in xipjiji dya pje ra pönüji, ¿jenga in pönügueji?

22 Nu'tsc'eji in xipjiji yo bëzo c'ü dya ra tsäjäji ndixü, yo ndixü c'ü dya ra tsäjäji bëzo, ¿jenga in tsäjägueji? Nu'tsc'eji me in üji yo ts'ita yo tägä cja nitsjimi, ¿jenga in pönüji nu ja na tägä yo?

23 Nu'tsc'eji me in cjapqueji c'ü me na nojots'üji na ngueje in tjéji o ley Mizhocjimi, ¿cjo dya in cjijñigueji in bëchpiji o tseje Mizhocjimi na ngueje dya in cjagueji c'o mama c'e ley?

24 Je xo ga cjacjonu, ya t'opjü cja o jña Mizhocjimi c'ü mama a cjava: "Nu yo dya menzumü a Israel sadüji Mizhocjimi na ngueje c'o menzumü a Israel cjaji c'o na s'o", eñe.

25 Nutscöji rí menzumüji a Israel rí meyaji ín cuerpoji ngue c'ua ra 'märä o ntezüji Mizhocjimi. Ngue c'ü rí mangöji rí circuncidaoji. C'ü ni jmeya in cuerogueji, ni muvi, 'ma rí tsjaji c'ua ja nzi ga mama o ley Mizhocjimi. Pero 'ma dya rí tsjaji c'ü

mama c'e ley, Mizhocjimi jantc'aji nza cja 'ma dya ri jmeya in cuerpoji.

26 Nu c'o dya jmeya o cuerpo, 'ma ra tsjaji na jo c'ua ja nzi ga mama c'e ley, Mizhocjimi nutjoji nza cja c'ü rví jmeya o cuerpoji.

27 Nu c'o ra nguejme c'ua ja va jmus'ü, c'ü dya ra jmeya o cuerpoji, 'ma ra tsjaji c'ü mama c'e ley, jizhiji c'ü dya ga jots'eji nu'tsc'eji, dya in cjaji c'ua ja ga mama c'e ley. Jizhiji c'ü dya jots'eji, zö in pârâji c'e ley y zö ya xo jmeya in cuerpoji.

28 Dya ga cjuana ngue o nte Mizhocjimi nu c'ü a xes'etjo mama ngue o nte Mizhocjimi. Dya xo ga cjuana ngue o t'i Mizhocjimi nu c'ü jmeya o cuerpo pero dya ejme Mizhocjimi.

29 Nu c'ü na cjuana ngue o nte Mizhocjimi, ya o 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi. Ngue o Espíritu Mizhocjimi c'ü pötpü o mü'bü. Zö rá cjaji c'ü mama o ley Mizhocjimi, pero dya ngue c'ü rguí pötcü ín mü'büji. Nu c'ü na cjuana ngue o nte Mizhocjimi, Mizhocjimi ra mama na jo'o c'ü, zö dya ra mama yo nte na jo'o c'ü.

3

1 Yo menzumü a Israel, ¿pje pë's'iji 'ma, c'ü dya pë's'i yo dyaja nte? ¿Pje ni muvi c'ü ni jmeya o cuerpoji?

2 Ni muvi na puncjü. C'ü xenda ni muvi c'ü pë's'i yo menzumü a Israel, ngueje nu jña Mizhocjimi nu o unüji ra dyätäji.

3 Pero c'o menzumü a Israel cärä c'o dya ätä o jña Mizhocjimi. Na ngueje c'ü dya ejmeji, ¿pje in cjijñiji, cjo in cjincjeji c'ü dya ra cumple Mizhocjimi c'ü o mama ra tsja? Iyö.

4 Mizhocjimi tiene que ra cumple texe nu c'o o mama. Exna cjuana Mizhocjimi cja'a c'ü mama, zö ra mama texe yo nte c'o dya cjuana. Je t'opjü cja o jña Mizhocjimi c'ü mama a cjava:

Nu'tsc'e Mizhocjimi, na cjuana nu c'ü in mama.
'Ma ra unüji ngüenda ja cja c'ü in cjague, ra mbäräji in cjague na jo, eñe.

5 'Ma cjo c'o cja na s'o, rí mamaji c'ü dya ätä Mizhocjimi. A cjanu, ixi jñetse c'ü me na jo Mizhocjimi. Maco jñetse c'ü me na jo Mizhocjimi 'ma rí cjaji c'o na s'o, ¿jenga ra castigaozüji Mizhocjimi? Dya rí mangö a cjanu; c'ü rí mangö, ngue c'ü cjijni yo nte ga cjanu.

6 Pero dya cjuana c'ü cjijni. Na ngue 'ma dya ro castigao Mizhocjimi, ¿ja rvá sö ro jñünpü ngüenda yo cja na s'o?

7 Bübü c'o mama a cjava: “'Ma rí mamajme o bëchjine, rí cjapüjme xenda ra 'ñetse c'ü na cjuana Mizhocjimi, 'ñe c'ü me na jo'o c'ü. Nguec'ua, ¿jenga ra jñüncüji ngüenda Mizhocjimi ra mama c'ü rí tüji ín nzhubüji?”, eñoji.

8 Mamaji: “¿Cjo dya ra jogü rá cjaji c'o na s'o, ngue c'ua ra 'ñetse na jonte Mizhocjimi?” Bübü nte c'o mama rí mangö a cjanu. Dya cjuana c'ü mamaji. Mizhocjimi ra tsjapü ra sufridoji, na ngue na s'o c'ü mamaji.

Todos somos culpables

9 ¿Pje rá mangö 'ma? Rí menzumüji a Israel, ¿cjo xenda na jozüji que na ngueje yo dyaja nte? Jiyö. Ya ró jí'ts'iji c'ü nde tjünt'ü a xütjü nzhubü texe yo nte. Nutscöji rí menzumüji a Israel, xo nzitjo yo dyaja nte nde rí cjaji c'o na s'o.

- 10** Je xo ga cjatjonu, c'ü t'opjü cja o jña Mzhocjimi c'ü mama a cjava:
Dya cjó bübü c'ü rrā jo, ne rí 'naja.
- 11** Dya cjó pärā ja ga cja Mzhocjimi. Dya cjó jodü Mzhocjimi.
- 12** Ya xõgëji cja Mzhocjimi, nza texeji. Ya s'odüji.
Dya cjó bübü c'ü ri cja'a na jo, ne rí 'naja.
- 13** Me na s'o jña c'o mamaji. Onpüji yo nte 'ma ñaji.
Me xosp'üji bëchjine.
- 14** Pedye a neji c'ü me santeji. Me söji jña'a.
- 15** Me ts'iquëtjo c'ü jodüji mbo ra tsja dyëji.
Mbö't'üteji.
- 16** Me s'odüji texe. Nu ja sät'äji me cjapüji ra sufrido c'o cärrä nu.
- 17** Dya päräji ja rgá mimiji na jo, c'ü dya ra chüji.
- 18** Dya pje süji Mzhocjimi. Je ga cjanu ga mama cja o jña Mzhocjimi.
- 19** Rí pärägöji c'ü mama o ley Mzhocjimi je sjitsöji, nutscöji rí menzumüji a Israel, na ngueje rí tjëji c'e ley. Nguec'ua ixi 'ñetse c'ü dya nguextjo c'o dya menzumü a Israel c'o na s'o a jmi Mzhocjimi; xo 'ñezgöji rí menzumüji a Israel xo rí tüji ín nzhubüji. Dya sö rá mamaji c'ü na jozgöji.
- 20** A jmi Mzhocjimi dya cjó bübü c'ü dya tü o nzhubü, zö jodü ra tsja c'ü mama c'e ley. Na ngue c'e ley, ngue c'ü xitsöji c'ü nde rí tüji ín nzhubüji.

La salvación es por medio de la fe

- 21** Nudya o tsjacüji rá päräji ja rgá sö Mzhocjimi ra mama na jozüji dya. Ngue c'ü rí enh'e ín mü'büji e Cristo, dya ngue c'ü rí cjaji c'o mama c'e ley. Ya xo mama a cjanu cja yo vi t'opjü mi jinguă, yo xiji ley 'ñe profeta.

22 Zö cjó c'o ri ngueje, nu c'ü ra 'ñench'e ə mü'bü e Jesucristo, Mizhocjimi ra mama ya na jo dya c'ü. Yo menzumü a Israel'ñe yo dyaja nte nde 'na ma ciatjoji.

23 Na ngueje texe yo nte cjaji c'o na s'o. Dya cjaji c'ü ne Mizhocjimi c'ü ra tsjaji.

24 Na jonte Mizhocjimi. Dacütjoji c'ü dya ró tőjöji. Mizhocjimi mama c'ü dya rí tűji nzhubü na ngueje e Jesucristo o ndü va ngõtcüji ín nzhubüji.

25 Mi jinguā, Mizhocjimi mi pësp'i na puncjü paciencia c'o mi cja na s'o. Nguec'ua cárā c'o mi mama c'ü dya mi cjapü ngüenda Mizhocjimi zö mi cja na s'o c'o nte. Pero nudya, ya jítscöji Mizhocjimi c'ü ra castigao c'o cja na s'o. Na ngue Mizhocjimi o ndütü e Jesucristo c'o ín nzhubügöji, o pjödü ə cji va ngõtcüji c'o. Nguec'ua, 'ma cjó c'o ra 'ñench'e ə mü'bü e Jesucristo, Mizhocjimi ra perdonao ə nzhubüji.

26 Mizhocjimi jítsiji dya c'ü ra castigao c'o cja na s'o. Na ngueje ya o ndü e Jesucristo, o ngõtcüji ín nzhubüji. Pero nu c'ü ra 'ñench'e ə mü'bü e Jesucristo, Mizhocjimi ra mama c'ü ya perdonao; dya tū ə nzhubü dya c'ü.

27 Nguec'ua, dya sö rá cjapütsjëji na nojo. ¿Cjo pje ro sö ro cjaji c'ü ro cjöt'ütsjëji ín nzhubüji? Jiyö. Dya sö ro cjaji texe c'ü mama ə ley Mizhocjimi. Pero 'ma ró enh'e ín mü'büji e Jesucristo c'ü o ngõtcüji ín nzhubüji, o mama Mizhocjimi c'ü na jozgöji dya a jmi.

28 Nguec'ua rí xi'tsc'öji, 'ma rá enh'e ín mü'büji e Jesucristo, nu'ma, ngue 'ma ra mama Mizhocjimi c'ü dya rí tū dya ín nzhubüji. Dya ngue c'ü ri cjaji

c'ü mama o ley.

²⁹ Nutscöji rí menzumüji a Israel, ¿cjo nguetjozüji s'iayazgöji Mizhocjimi? ¿Cjo nguextjo ín Mizhocjimigöji? ¿Cjo dya xo ngue o Mizhocjimi yo dyaja nte? Xo nde texe yo dya menzumü a Israel xo ngueje o Mizhocjimiji.

³⁰ 'Natjo Mizhocjimi bübü. Nu c'o menzumü a Israel, Mizhocjimi ra mama c'ü dya tū nzhubü dya c'o, 'ma ra 'ñench'e o mü'büji e Jesucristo. Xo 'ñeje c'o dyaja nte, Mizhocjimi xo ra mama c'ü dya tū nzhubü dya c'o, 'ma ra 'ñench'e o mü'büji e Jesucristo.

³¹ ¿Cjo dya pje ni muvi c'ua c'ü o ley Mizhocjimi? Ni muvi c'e ley. Pero 'ma rí enh'e ín mü'büji e Jesucristo, nu'ma, ngue 'ma na cjuana rí cjapüji ni muvi c'e ley.

4

El ejemplo de Abraham

¹ Nu e Abraham c'ü ín mboxtitaji, nutscöji rí menzumüji a Israel, ¿pje rá mamaji dya c'ü?

² 'Ma ro mama Mizhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham na ngue c'ü pje vi tsja c'o na jo; nuc'ua e Abraham ro sö ro tsjapütsjë na nojo 'ma. Pero dya ngue c'ü ni tsja 'na nte c'o na jo, c'ü rguí jogü a jmi Mizhocjimi.

³ Nu yo o jña Mizhocjimi yo ya t'opjü mama a cjava: "E Abraham o 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi; o creo c'ü ro tsja c'ua ja nzi va mama. Nguec'ua va mama Mizhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham."

4 'Naja nte c'ü pëpjì, tõjõ c'ü ts'õ't'ü; dya ch'unütjo. Pero dya cjó sò ra ndõjõ c'ü unü Mizhocjimi. Mizhocjimi dacütjoji.

5 Ngue Mizhocjimi c'ü perdonao yo tū nzhubü. Ra mama Mizhocjimi c'ü dya ri tū nzhubü nu c'ü ra 'ñench'e angueze cja o mü'bü. Dya ngue c'ü cjõ't'ü c'ü cja'a c'e nte. Mizhocjimi unütjo c'ü rguí jogü a jmi.

6 Je xo ga cjatjonu va mama e David, c'ü me ra mäjä 'na nte 'ma ra mama Mizhocjimi c'ü dya tū nzhubü dya c'ü. Dya ngue c'ü pje vi tsja c'o na jo c'e nte c'ü ro mama a cjanu Mizhocjimi.

7 O mama e David:
Me ra mäjä 'na nte, 'ma ra perdonao Mizhocjimi o nzhubü y dya ra castigao.

8 Me ra mäjä 'na nte 'ma ya ra mama Mizhocjimi c'ü dya ri tū o nzhubü.

9 Rá önn'üji 'na t'önü dya. ¿Cjo nguetjo c'o menzumü a Israel c'o jmeya o cuerpoji c'o ra mäjä a cjanu, maxque xo ra mäjä c'o dyaja nte c'o dya jmeya o cuerpoji? Xo ra mäjä c'o. Tsijijñiji e Abraham c'ü mi menzumü a Israel. O 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi. Nguec'ua o mama c'ua Mizhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham.

10 'Ma o mama a cjanu Mizhocjimi, ¿cjo ya vi jmeya o cuerpo e Abraham, cjo jiyö? Jiyö. Dya be mi jmeya o cuerpo 'ma c'ü.

11 Pero ya vi 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi; nguec'ua o mama Mizhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham. O jmeya o cuerpo c'ü rví jizhi ya vi mama Mizhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü c'ü. Nguec'ua e Abraham ngue o mboxtita texe c'o enh'e o mü'bü Mizhocjimi zö menzumüji a Israel,

zö jiyö. Zö dya jmeya o cuerpo yo dya menzumü a Israel, pero 'ma ra 'ñench'e o mü'büji Mizhocjimi, ra tsjapüji o mboxbëche 'ma e Abraham. Na ngueje ejmeji c'ua ja nzi xo va 'ñejme e Abraham. Y ra mama Mizhocjimi c'ü ya perdonaoji; dya ri tüji nzhubü.

¹² Xo 'ñetjo yo menzumü a Israel yo ya jmeya o cuerpoji, 'ma ra 'ñench'e o mü'büji Mizhocjimi c'ua ja nzi va tsja e Abraham 'ma dya be mi jmeya o cuerpo, nu'ma, xo ra tsjapüji o mboxbëche 'ma angueze.

La promesa es cumplida por medio de la fe

¹³ Mizhocjimi o xipji e Abraham: “Rá da'c'ö ne xoñijömü c'ü rí tsjapü in tsjacje, cja na 'ñe c'o in mboxbëche, xo ra tsjapüji o cjajaji.” O xipji a cjanu na ngueje e Abraham vi 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi, nguec'ua o mama c'ua Mizhocjimi c'ü dya cja mi tü nzhubü e Abraham. Dya mi ngue c'ü vi tsja c'o mama c'e ley.

¹⁴ 'Ma ri ngue c'o cja c'ü mama c'e ley ro ch'unü ne xoñijömü, dya rví muvi 'ma c'ü rgá enh'eji ín mü'büji Mizhocjimi. A cjanu, dya xo ro cumple Mizhocjimi c'ü mi mama.

¹⁵ Nu'ma bëbü ley, 'ma dya rí cjaji c'ü mama c'e ley, Mizhocjimi ünngüji. Ra tsjacüji rá sufridoji na ngue c'ü rí cjaji. Pero nu ja ojtjo ley, dya cjó yödü ley.

¹⁶ O sjipji e Abraham ro ch'unü ne xoñijömü. Xo 'ñe texe c'o o mboxbëche, xo ro ch'unüji. O mama Mizhocjimi ro zädä a cjanu, nu 'ma ro 'ñench'eji o mü'büji angueze, y dya ro jyodütsjëji ja rvá ndöjöji ne xoñijömü. Nguetsjëjë Mizhocjimi

ro unütjo. Nguec'ua na cjuana ro tsjapü ə tsjaja texe c'o ə mboxbëche e Abraham c'o cja ro ngärä. Dya nguextjo c'o ə t'i e Abraham c'o tjë c'e ley ro ch'unü. Xo ro ch'unü nu c'o dya tjë c'e ley pero enh'eji ə mü'büji Mizhocjimi c'ua ja nzi va tsja e Abraham. Mizhocjimi o jñanda e Abraham nza cja 'ma ri ngueje ín mboxtitagöji texezüji rí ejmeji Mizhocjimi.

¹⁷ Nguec'ua je t'opjü cja ə jña Mizhocjimi c'e jña c'ü vi sjipji e Abraham. Mizhocjimi o xipji a cjava: "Ró juan'c'ü rí tsja mboxtita me na puncjü jñiñi texe cja ne xoñijömü", eñe. O mama a cjanu na ngueje e Abraham o 'ñench'e ə mü'bü Mizhocjimi. E Abraham o 'ñejme c'ü mi sö Mizhocjimi ro tsjapü ro zëzhi na yeje 'na nte, zö ya ri pale, c'ü dya ro mezhe ro ndü. Xo o jñunt'ü ə mü'bü c'ü mi sö Mizhocjimi ro zojnü c'o cja ro jmus'ü nza cja 'ma ya ri cäräji.

¹⁸ E Abraham 'ma ya vi cjogü yo cjë 'ma ro 'ñeje t'i, xe mi te'betjo Mizhocjimi ro unü 'na t'i'i. Mi ejme Mizhocjimi ro cumple c'ü vi mama. Mi ejme ro tsja mboxtita e Abraham na puncjü jñiñi cja ne xoñijömü. Mizhocjimi ya vi xipji a cjava: "Je rga cjanu c'ü rrä puncjü c'o in mboxbëche; rrä puncjüji nza cja yo seje a jens'e", eñe.

¹⁹ E Abraham dya tögü c'ü ro jyëzi Mizhocjimi; o 'ñejme cja ə mü'bü Mizhocjimi ro cumple c'ü vi mama. Mi pärä c'ü ya mi tita angueze. Ya mi ngue ro sötü 'na ciento cjë'ë. Xo mi pärä ya vi cjogü c'ü ro muxt'i e Sara c'ü nu su'u.

²⁰ Pero sido mi junt'ü ə mü'bü c'ü na cjuana c'ü vi mama Mizhocjimi. Me co zëzhi na puncjü. O 'ñejme Mizhocjimi ro cumple c'ü vi mama. O

mama me na nojo Mizhocjimi.

²¹ E Abraham ya vi jñunt'ü o mü'bü c'ü dya s'ëzhi ro tsja Mizhocjimi nu c'ü vi mama.

²² E Abraham o 'ñejme c'ü ro tsja c'ü vi mama. Nguec'ua Mizhocjimi o mama c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham.

²³ Nu c'o jña c'o ya t'opjü cja o jña Mizhocjimi mama a cjava: "O mama Mizhocjimi, e Abraham dya cja mi tū nzhubü na ngueje o 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi." Pero dya nguextjo e Abraham,

²⁴ xo 'ñezgöji ra mama Mizhocjimi c'ü dya rí tūji nzhubü 'ma rá enh'oji ín mü'büji Mizhocjimi. Ngue Mizhocjimi c'ü o xos'ü e Jesucristo 'ma ya vi ndü. E Jesucristo ngue c'ü ín Jmugöji c'ü.

²⁵ Mizhocjimi o ndäjä e Jesucristo o ë ndü. A cjanu o ngõtcöji c'o ín nzhubüji. Nuc'ua o te'etjo na yeje 'ma ya vi bö't'ü; nguec'ua ya mama Mizhocjimi c'ü dya rí tūji dya nzhubü.

5

El resultado de ser declarados sin culpa

¹ Mizhocjimi mama c'ü dya rí tūji nzhubü dya, na ngueje ya ró enh'oji ín mü'büji e Jesucristo. Ya xo rí pötü rgá nuji dya Mizhocjimi, na ngue c'ü o tsja'a e Jesucristo c'ü ngueje ín Jmuji.

² Ya sö rá chëzhgöji dya a jmi Mizhocjimi c'ü nugüji na jo dya, na ngueje c'ü o tsja e Jesucristo. Me na zö Mizhocjimi. Me rí mäjäji rgá te'beji angueze; c'ua ja nzi ga cja na zö angueze, je xo rga cjazgöji nu.

³ C'ü ra tsjacüji c'ua nzi ga cja angueze, dya nguextjo c'ü rgá mäcjöji c'ü. Xo rí mäjäji 'ma pje

rí sufridoji. 'Ma rí sufridoji ngue 'ma rí zëzhiji, dya tõgù ín mü'büji.

⁴ 'Ma rí zëzhiji, rí cjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. Nguec'ua rí te'beji Mizhocjimi ra tsjacüji c'ua nzi ga cja anguezze.

⁵ Rí pârâji na cjuana ra zädä. Rí pârâji na ngueje me si'ch'i ín mü'bügöji c'ü s'iyazügöji Mizhocjimi. O Espíritu Mizhocjimi c'ü o ch'acüji ra bübü cja ín mü'büji, ngue c'ü cjacüji rá pârâji me s'iyazüji Mizhocjimi.

⁶ Me ma s'ozgöji. Dya sö pje ro cjagöji c'ü ro jocüzögöji. Pero o säjä c'e pa o ndü e Cristo c'ü rva tügöji.

⁷ Casi dya cjó bübü c'ü me ri ne o minte ngue c'ua ro pätpä c'ü rví ndü nu minte. 'Na ri bübü c'o ro zëchi o mü'bü c'ü ro pätpä c'ü rví ndü 'na c'ü na jonte.

⁸ Pero ngueje 'ma rmí tüji ín nzhubüji, e Cristo o ë ndü c'ü rva tügöji. Je a cjanu, rí pârâji Mizhocjimi me s'iyazüji.

⁹ Nudya, ya mama Mizhocjimi c'ü dya rí tüji dya nzhubü na ngueje o ë pjödü o cji e Jesucristo o böbü a nde. Nguec'ua rí pârâji c'ü dya ra ünngüji Mizhocjimi nu pa c'ü ra jñuncüji ngüenda yo rí cjaji.

¹⁰ O ë ndü e Jesucristo 'ma mi ünngüji Mizhocjimi. Nguec'ua ya rí joji dya Mizhocjimi. Nguec'ua rí pârâji sido böbü a ndezügöji; dacüji c'ü sido rá bübütjoji.

¹¹ Dya nguextjo rí mäjäji na ngueje rá bübütjoji. Exi ngue dya, rí mäpäji Mizhocjimi na ngueje e Jesucristo c'ü ín Jmuji o tsjacüji rá pötca nuji Mizhocjimi. Mizhocjimi dya ünngüji dya, na

ngueje e Jesucristo o ngõtcüji ín nzhubüji.

Adán y Cristo

12 Nu c'ü e Adán c'ü ot'ü nte o tsja c'ü na s'o. Nguec'ua je va te c'ua e nzhubü cja ne xoñijõmü. Je a cjanu va mbürü c'ü rí tūji. Nguec'ua dya, nde rí tūji, na ngueje nde rí cjaji c'o na s'o.

13 'Ma dya be mi ch'unü c'ü ɔ ley Mízhocjimi, ya mi cjaji c'o na s'o cja ne xoñijõmü. Pero 'ma dya bëbü ley, dya tjünpuji nguënda cjo tūji, cjo dya tūji nzhubü.

14 Pero o ndü texe c'o nte zö dya be mi ch'unüji c'e ley. O ndüji texeji ndeze e Adán hasta e Moisés c'ü o dyopjü c'e ley. O ndüji zö dya o tsjaji mismo c'e nzhubü c'ü vi tsja e Adán. E Adán c'ü ot'ü bëzo, dya mi chjëntjui c'e bëzo c'ü mi te'beji cja ro ëjë. Ngueje e Jesucristo.

15 E Adán o dyacöji c'ü na s 'o; e Jesucristo o dyacöji c'ü na jo. Nde rí tūji rí texeji, na ngueje o tsja c'o na s'o 'naja nte c'ü ngueje e Adán. Je xo ga cjatjonu, Mízhocjimi nu'u na jo dya na puncjü nte, unüji c'ü rguí bëbüti, na ngueje c'ü o tsja na jo 'naja nte, c'ü ngueje e Jesucristo.

16 E Adán mi 'natjo bëzo. 'Ma o tsja 'natjo nzhubü, ndeze nu'ma, texe yo nte cjaji c'o na s'o. Nguec'ua va mama Mízhocjimi, texe yo nte tūji nzhubü. Na puncjü nzhubü c'o o tsja yo nte. E Jesucristo o ngõ'tp'ü o nzhubü texeji. A cjanu Mízhocjimi sö ra mama c'ü dya tūji dya ɔ nzhubüji.

17 Na ngueje o tsja c'ü na s'o 'natjo bëzo, texe yo nte tūji. C'ü 'naja bëzo c'ü ngueje e Jesucristo o ngõt'ü texe yo nzhubü. Nguec'ua nu c'o enh'e ɔ mü'bü angueze, ra mama Mízhocjimi c'ü dya

tūji nzhubü. Nguec'ua ra 'natjoji co angueze rgá bübütjoji.

¹⁸ 'Natjo nzhubü c'ü o tsja 'naja nte, c'ü ngueje e Adán. O mama c'ua Mzhocjimi rí tūji nzhubü rí texeji. Je xo va cjatjonu, na ngue c'ü vi tsja na jo 'natjo nte c'ü ngueje e Jesucristo, ra mama Mzhocjimi c'ü dya rí tūji nzhubü y rá bübütjoji.

¹⁹ Na ngueje c'ü dya dyätä Mzhocjimi 'naja nte c'ü ngueje e Adán, ndeze nu'ma, rí tūji nzhubü rí texeji. 'Naja nte, c'ü ngueje e Jesucristo o dyätä Mzhocjimi. A cjanu, na puncjü nte c'o ra mama Mzhocjimi c'ü dya ri tū q nzhubüji.

²⁰ Mzhocjimi o dyacöji c'ü q ley ngue c'ua ro päräji mi tūji na puncjü nzhubü. Zö mi tūji na puncjü nzhubü, me co juentsqueji Mzhocjimi.

²¹ A cjanu, c'o ín nzhubüji mi pötcöji. Pero me co juentscöji Mzhocjimi. O ndäjä e Jesucristo o ē ndü por nutscöji. Nguec'ua na jozgöji dya a jmi Mzhocjimi, y angueze dacüji c'ü rgá bübütjoji.

6

Muertos respecto al pecado pero vivos en Cristo

¹ ¿Pje rá mamaji 'ma? ¿Cjo sido rá cjaji c'o na s'o ngue c'ua xenda ra juentsqueji Mzhocjimi?

² Jiyö. Ya ró tūji. Ya 'ñevgueji libre cja c'o na s'o; nguec'ua dya cja rá cjaji c'o.

³ ¿Cjo dya in päräji, nutscöji rí enh'e ín mü'büji e Jesucristo, 'ma ró jiji ró 'natjoji co e Cristo? Ne ra mama, ró 'natjoji co angueze 'ma o ndü.

⁴ 'Ma ró jiji ne ra mama ró 'natjoji co e Jesucristo 'ma o ndü 'ñe 'ma o t'ögü. Mzhocjimi c'ü na zëzhi o xos'ü nu T'i. A cjanu, c'ua ja nzi va tsjapü o

te angueze, ya xo rí dadyoji ngue c'ua dadyo rga nzhodüji dya.

⁵ Na ngueje 'ma ró 'natjoji co e Jesucristo 'ma o ndü, xo ró 'natjoji co angueze 'ma o te'e.

⁶ Rí párägöji, me mi cjaji c'o na s'o c'ua ja nzi ma netsjéji, pero 'natjo c'ua o dät'ätzüji cja ngronsi co e Jesucristo. O dät'ätzüji nu, ngue c'ua dya cja rá ne rá cjaji c'o na s'o, ngue c'ua dya cja rá tjünt'üji a xütjü e nzhubü.

⁷ Na ngueje 'naja nte c'ü ya ndü, dya cja cja'a c'o na s'o.

⁸ 'Ma a cjanu ró 'natjoji co e Jesucristo 'ma o ndü, rí párägöji rí bübütjogöji na ngueje bübü angueze.

⁹ Rí páräji e Jesucristo o nanga 'ma o ndü. Dya cja sö'ö xe ra ndü. Sido ra bübütjo.

¹⁰ 'Natjo va ndü e Jesucristo; dya ni jyodü ra ngötcüji na yeje ín nzhubüji. Ya bübütjo dya. Sido bübütjo a jmi Mizhocjimi.

¹¹ A cjanu rí jñunt'ü in mü'büji ya xo i chüji, c'ü dya cja rí chjünt'üji a xütjü e nzhubü. Nudya, ya in bübütjogi, c'ü ya je rí chjünt'üji a xütjü ngueje Mizhocjimi. Je a cja c'ua dya, na ngueje ya in 'natjoji co e Jesucristo.

¹² Nguec'ua, dya cja rí sidoji e nzhubü c'ü xe rí tsjaji c'ü ne'e in cuerpoji.

¹³ Dya cja rí jyëziji in cuerpoji xe ra tsja c'o na s'o, ne ri ngue in chöji, ne ri ngue in ts'ijñiji, texe in cuerpoji. Pero rí unüji in mü'büji Mizhocjimi na ngueje i chüji co e Jesucristo, y ya xoxc'üji Mizhocjimi. Xo rí unü in cuerpoji c'ü rgui tsjaji c'o na jo.

¹⁴ Dya cja xe ra mandats'üji e nzhubü. Nudya, dya ra jñün'c'üji ngüenda cjo i tsjaji c'o mama c'e

ley. Na ngue Mizhocjimi nuc'üji na jo dya, ya perdonaots'üji.

Un ejemplo tomado de la esclavitud

15 Ya rí pārāji Mizhocjimi, dya ra jñüncüji ngüenda cjo ró cjaji c'o mama c'e ley. Na ngue me nugüji na jo Mizhocjimi. ¿Pje rá cjaji 'ma? ¿Cjo rá cjaji c'o na s'o 'ma? Jiyö. Dya rá cjaji c'o na s'o.

16 ¿Cjo dya in pārāji nu c'ü in ätäji c'ü in chjünt'üji a xütjü, ngue in jmuji c'ü? 'Ma rí chjünt'üji a xütjü e nzhubü, ngue in jmuji c'ü. Ngue c'ü ra mbö'tc'üji c'ü. 'Ma rí dyätäji Mizhocjimi, ngueje in Jmuji c'ü. Ngue c'ü ra tsja'c'üji rí bübütjoji.

17 Sido mi cjagueji c'o na s'o. Pero rí unü na pöjö Mizhocjimi, ya in ätäji co texe in mü'büji nu na jo jña nu ró xi'ts'iji.

18 O 'ñempc'eji libre e Jesucristo c'ü dya cja rí sidoji e nzhubü. Nudya, c'ü je rí sidoji ngue c'ü na jo.

19 Rrā xi'ts'iji yo jña'a yo, ngue c'ua sö rí tendioji. Sido mi tjünt'üji a xütjü c'o na s'o. C'o ma s'o mi cjaji, xe mi juns'ü c'o mi cjaji c'o na s'o. Nudya ni jyodü rí unü in mü'büji Mizhocjimi, 'ñe in cuerpoji, ngue c'ua rí tsjaji ja c'o nzi ga ne angueze.

20 'Ma mi tjünt'üji a xütjü e nzhubü, dya mi ätäji Mizhocjimi c'ü xi'ts'iji rí tsjaji na jo.

21 Nudya, ya in tsejeji dya c'ü mi cjaji c'o na s'o. ¿Pje mi tōjōgueji 'ma c'ü mi cjaji c'o na s'o? C'ü ra ts'ō't'ü c'o cja c'o, ngue c'ü ra ndü.

22 Ya o 'ñempc'eji libre e Jesucristo ngue c'ua dya cja rí chjünt'üji a xütjü e nzhubü. O 'ñempc'eji ngue c'ua rí pëpiji Mizhocjimi; sido rí chjünt'üji a xütjü angueze. C'ü ra dya'c'üji, ngue c'ü rí mimiji dya,

c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi; y sido rí bübütjoji co Mizhocjimi.

²³ Nu c'ü ra ndünt'ü a xütjü e nzhubü, ra ndü'ü c'ü. Ngueje c'ü je ts'ö't'ü c'ü. Nu c'ü tjünt'ü a xütjü e Jesucristo c'ü ín Jmuji, sido ra bübütjo c'ü, dya ra ndü. Ngueje c'ü je unü Mizhocjimi.

7

Un ejemplo tomado del matrimonio

¹ Nu'tsc'oji mi cjuarmats'ügöji, rí zo'c'üji, nu'tsc'oji in päräji c'e ley. ¿Cjo dya in päräji, 'ma xe in bübütjoji ngue 'ma in ätäji c'e ley? Dya ngueje 'ma ya ri chüji.

² Mama cja c'e ley, 'naja ndixü c'ü ya chjüntü, dya ra jyanmbüvi c'ü nu xña 'ma xe ri bübütjo c'ü nu xña. Pero 'ma ra ndü c'ü nu xña, dya cja ni jyodü c'e ndixü ra dyätä c'e ley c'ü mama nguextjo nu xña ra mimivi. Na ngueje ya ndü c'ü nu xña.

³ Pero 'ma ra 'ñeje c'ü xe 'naja bëzo 'ma xe büntjo c'ü nu xña, cja'a na s'o c'e ndixü, tsäjä bëzo. Pero 'ma ya rgui ndü c'ü nu xña, c'e ley c'ü mama ja rvá mimivi c'ü nu xña, dya cja manda c'e ndixü. Nuc'ua 'ma ra chjüntüvi c'ü 'naja bëzo, dya tsäjä bëzo 'ma.

⁴ Je xo ga cjatjots'ügueji nu, nu'tsc'oji mi cjuarmats'ügöji. I chügueji na ngueje in natjoji co e Cristo 'ma o ndü. I chügueji, nguec'ua dya cja mandats'üji c'e ley. Ya ngue c'ü 'naja c'ü mandats'üji dya. Ngueje e Jesucristo. Mizhocjimi o xos'ü 'ma ya vi ndü. I 'natjoji co e Cristo 'ma o te'e, ngue c'ua rí mimiji dya, c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi.

⁵ C'e ley o jítscöji pje pjézhi c'o na s'o c'o dya ro cjaji. Nguec'ua, 'ma dya be mi enh'e ín mü'büji e

Jesucristo, ma ëjë ín pjeñeji c'ü ro cjaji c'o na s'o c'o mama c'e ley c'ü dya ro cjaji. Mi cjaji; nguec'ua mi tūji.

⁶ Pero ró 'natjoji co e Cristo 'ma o ndü. Nguec'ua ya 'ñembgueji libre, dya cja mandazüji c'e ley. Ngueje Mízhocjimi c'ü rí ätcöji dya. Dya cja rí jodüji ja rga ätäji c'e ley. Pero sö rá cjaji dya c'o na jo, na ngueje q Espíritu Mízhocjimi bëbü cja ín mü'büji.

El pecado que está en mí

⁷ Na ngue c'ü bëbü c'e ley, xenda rí cjaji c'o na s'o. ¿Pje rá mangöji dya? ¿Cjo na s'o c'e ley? Jiyö. Pero 'ma dya ro ch'unü c'o ley, dya ro pärägö cjo mi tügö nzhubü cjo jiyö. A cjanu, 'ma cjó c'o pje ro nepegö, dya ro pärä c'ü mi tü nzhubü 'ma dya ro bëbü ley c'ü mama: "Dya cjó pje rí ñesegue", eñe.

⁸ C'ü mama c'e ley, o tsjapü xenda mi 'ñünngü ín mü'bü nguec'ua me mi ne ro cjagö texe c'o na s'o. 'Ma dya ro bëbü ley, dya ro unü ngüenda cjo mi tü nzhubü.

⁹ 'Ma dya be rmí pärägö c'e ley, nutscö mi cjijñigö rmí bünc'ö na jo. Pero 'ma ró pärä c'e ley, nuc'ua extó pärä dya rmí bünc'ö na jo, mi tügö nzhubü.

¹⁰ Vi ch'unü c'e ley c'ü rva bëbütjoji. Pero nutscö mi tügö.

¹¹ Na ngueje 'ma mi ärä c'e ley, ma ëjë ín pjeñe c'ü ro cjagö c'o na s'o. Mi cjagö c'ü rmí netsjë. A cjanu, me co dyoncü c'o nzhubü c'o mi cjagö. Nu c'o nzhubü c'o mi cjagö ngue c'o ma tügö.

¹² Rí päräji me na jo c'e ley, c'ua ja nzi ga cja Mízhocjimi me na jo. Texe c'ü mandazüji c'e ley, me na jo'o. Ngue c'o ne'e Mízhocjimi.

13 Nudya, c'e ley c'ü na jo, ¿cjo mi pötcü c'ü? Iyö, dya ngue c'e ley c'ü mi pötcügö; ngueje c'o na s'o c'o mi cjagö. Na jo c'e ley. Pero 'ma mi ärägö c'e ley, xenda mi cjagö c'o na s'o. Nguec'ua ixi 'ñetse c'ü me na s'o c'o va ëjë ín pjeñeji.

14 Rí päräji c'e ley je ni 'ñeje cja o Espíritu Mízhocjimi. Pero nutscö me na s'ozgö. Zö rí ne rá cja na jo, pero rí cja c'ü na s'o.

15 C'ü rí cjagö, dya rí pärägö jenga rí cjagö. Nu c'ü rí pärägö na jo rá cja, dya rí cjagö c'ü. Nu c'ü na s'o c'ü rí cjagö, me rí s'o'ogö c'ü.

16 'Ma me rí s'o'o yo rí cja'a, ixi 'ñetsetjo c'ü rí pärägö c'ü na jo'o c'e ley.

17 C'o na s'o c'o va ëjë ín pjeñe, ngue c'o cjacü rá cja c'ü dya rí ne rá cja.

18 Rí pärägö dya pje jozgö. Me na zëzhi c'o na s'o c'o va ëjë ín pjeñe. Nguec'ua zö rí ne rá cja c'ü na jo, pero dya pje sözgötsjë.

19 Dya rí cjagö c'ü na jo c'ü rí ne rá cjagö. Nu c'ü na s'o c'ü dya rí ne rá cja'a, ngue c'ü rí cjagö c'ü.

20 Nu 'ma rí cja c'ü dya rí ne rá cja, ngueje c'o na s'o c'o va ëjë ín pjeñegö, cjacü rá cjagö a cjanu.

21 Ya rí pärä 'ma rí ne rá cja c'ü na jo, ya rrü ts'axcü c'o na s'o c'o va ëjë ín pjeñe.

22 Cja ín mü'bü me rí mäpä o ley Mízhocjimi.

23 Zö rí mäpä o ley Mízhocjimi, y rí pärä c'ü na jo c'e ley, xe rí cjagö c'o na s'o. Nguec'ua dya pje sözgötsjë rá cjagö c'ü me ne ín mü'bügö rá ätä Mízhocjimi.

24 Juenzgöji, ¿cjó ra sö ra böbü a nde, ra 'ñembgueji libre c'ü dya cja rá tjünt'üji a xütjü rá sidogöji e nzhubü c'ü pötcüji?

25 Rí unügö na pojö Mizhocjimi. Ngueje e Jesucristo c'ü ín Jmuji c'ü o böbü a nde. O 'ñembguegöji libre. Rí yepe rí mangö, c'e ley c'ü o dyacüji Mizhocjimi, rí pärä c'ü na jo'o c'ü. Pero c'e ley, dya sö ra 'ñembgueji cja yo nzhubü yo mandazüji.

8

La vida que es por el Espíritu de Dios

1 Nuc'ua ya 'ñemeji libre dya, nu c'o 'natjoji co e Jesucristo, c'o cja c'ua ja ga ne o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü cja o mü'büji, y dya cja'aji c'ua ja ga netsjëji.

2 Dya cja mandazüji e nzhubü c'ü mi pötcüji. Nu c'ü mandazüji dya, ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü cjacüji rá bübüütjoji na ngueje e Jesucristo o 'ñembgueji libre.

3 C'e ley, dya sö'ö ro 'ñembguegöji libre, na ngueje ma zëzhi c'o na s'o c'o ma ëjë ín pjeñëji. Pero Mizhocjimi c'ü na zëzhi o 'ñembgueji libre. O ndäjä e Jesucristo c'ü nu T'i cja ne xoñijömü. Mi nte nza cjazgöji, rí tüji nzhubü. Pero angueze, dya mi tü nzhubü. C'o nzhubü c'o mi tügöji, ngue c'o je vi ndü angueze c'o. A cjanu mama Mizhocjimi, dya rí tüji nzhubü dya.

4 Nguec'ua sö rá cjaji dya c'ü mama c'e ley, 'ma rá cjaji c'ü ne'e o Espíritu Mizhocjimi y dya rá cjaji c'ü rí netsjëji.

5 Nu c'o cja'a c'ua ja ga netsjëji, me jodüji c'ü netsjëji. Nu c'o cja'a c'ua ja ga ne o Espíritu Mizhocjimi, me jodüji c'ü ne'e o Espíritu Mizhocjimi.

6 Nu c'ü jodü ra tsja c'ü netsjë, ra ndü'ü c'ü. Nu c'ü ra jyodü c'ü ne o Espíritu Mizhocjimi, ra bübüütjo

c'ü, dya ra ndü. Ra mbärä c'ü na jo angueze a jmi Mizhocjimi.

⁷ Nu c'ü ra jyodü ra tsja c'ü netsjë, üvi Mizhocjimi c'ü. Dya ne ra dyätä o ley Mizhocjimi. Dya xo sö ö ra dyätä.

⁸ Nu c'o cja'a c'ua ja nzi ga netsjëji c'o na s'o c'o va ejë o pjeñeji, dya sö ra tsjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi c'ü rguí mäjä.

⁹ Pero nu'tsc'eji in ätäji o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü in mü'büji. Dya in cjaji c'ü in netsjëji. Nu c'ü dya bübü o Espíritu e Cristo cja o mü'bü, dya je 'ñeje e Cristo c'ü.

¹⁰ Nu 'ma bübü cja in mü'büji e Jesucristo, ra bübüütjo in aljmaji na ngueje o jocüts'üji Mizhocjimi. Pero ra ndü'ü in cuerpoji na ngueje in cjaji c'o na s'o.

¹¹ Mizhocjimi o xos'ü e Jesucristo 'ma ya vi ndü. Nu 'ma bübü cja in mü'büji o Espíritu Mizhocjimi, Mizhocjimi c'ü o tsjapü o te'e e Jesucristo 'ma ya vi ndü, xo ra unü fuerza dya, in cuerpoji c'ü ya ra ndü.

¹² Nguec'ua, nu'tsc'eji mi cjuarmats'ügöji, ni jyodü c'ü dya rá sidoji e nzhubü c'ü rá cjaji c'o ne in cuerpoji.

¹³ Nu 'ma rí sidogueji e nzhubü, rí chüji 'ma. Pero nu 'ma rí dyätäji o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü cja in mü'büji, dya rí tsjaji c'ü in netsjëji 'ma. Y rí bübüütjogueji 'ma.

¹⁴ Nu c'o ätä o Espíritu Mizhocjimi, y cjaji c'ua nzi ga ne angueze, ngue o t'i Mizhocjimi c'o.

¹⁵ 'Ma mi jyodü ro ätäji e ley, dya mi sö. Me mi süji c'ua. Dya cja rí süji dya, na ngueje ya rí ätäji o Espíritu Mizhocjimi. Nguec'ua ya rí ma'tc'öji a

cjava: "Nu'tsc'e Mizhocjimi, mi Tatats'ügöjme", rí empji.

¹⁶ O Espíritu Mizhocjimi cjacüji rá pārāji cja ín mü'büji o t'izüji Mizhocjimi.

¹⁷ Nu 'ma o t'izüji Mizhocjimi, bübü c'ü ch'acüji. Ch'acüji c'ü pë's'i Mizhocjimi c'ü ín Tataji. C'ü ch'unü e Jesucristo c'ü nu T'i, xo 'ñezgöji xo ch'acüji c'ü. Je a cjanu, nu 'ma rí sufridoji na ngueje rí 'natjoji co e Cristo. Nuc'ua 'ma ra 'ñetse c'ü me na zö e Cristo, je xo rga ciazgöji nu.

¹⁸ C'o me rí sufridoji yo pa dya yo, me ch'iquëtjo, na ngueje c'ü me na nojo c'ü cja rá jandaji. Rá jandaji c'ü me rrä zö.

¹⁹ Texe c'o o dyät'ä Mizhocjimi me te'beji, me petsaji ra jñandgöji c'ü ya rvá nocüji cja o dyë angueze, nutscöji o t'izgöji Mizhocjimi.

²⁰ Texe yo o dyät'ä Mizhocjimi cja ne xoñijömü, o tsjapüji o s'odüji. Dya ngue c'ü vi neji a cjanu. Mizhocjimi o tsjapüji a cjanu, ngue c'ua xo ra nde'beji Mizhocjimi c'ü ra jocü texe.

²¹ Mizhocjimi ra jocüji ngue c'ua dya cja ra s'odüji. Ya xo rrä zöji 'ma ra 'ñeme libre Mizhocjimi c'o o t'i angueze.

²² Rí pārāji texe yo bübü chjëntjui 'na ndixü c'ü ya ra zö'dyë. Me mapjü ga sufrido yo, je ga cjanu yo ndeze 'ma o mbürü o tsjaji c'o na s'o, hasta nu pa dya.

²³ Dya nguextjo yo, sufrido yo. Xo 'ñezgöji rí nteji, xo rí sufridoji. Chjëntjui c'ü ri mapjügöji a mbo ín mü'büji. Mizhocjimi ya o dyacüji c'ü o Espíritu, nguec'ua ya rí pārāji nguetscöji o ts'it'izüji Mizhocjimi. Pero xe rí te'beji c'e pa, 'ma ya rrí

dadyo ín cuerpoji. C'e pa'a c'ü, ra 'ñetse na jo, c'ü o t'izüji Mizzhocijimi.

²⁴ Ya o jocüzüji ín mü'büji Mizzhocijimi. Rí te'betjoji c'e pa 'ma ya rrí dadyo ín cuerpoji. Dya cjó te'be nu c'ü ya zädä.

²⁵ Pero nu 'ma rí te'beji c'ü dya be rí nuji, ni jyodü sido rá te'beji, dya ra tögü ín mü'büji.

²⁶ Q Espíritu Mizzhocijimi c'ü bübü cja ín mü'büji cjacüji sido rá te'beji. Xo pjöxcüji dya. Dya nda rí päräji ja rga ötüji Mizzhocijimi. Dya rí jünji jña c'ü rga mamaji. Pero q Espíritu Mizzhocijimi ötcüji angueze.

²⁷ Mizzhocijimi pätpä q mü'bü yo nte. Xo pärä pje na ötü q Espíritu. Na ngue q Espíritu ötcüji Mizzhocijimi nutscöji q ntezgöji, c'ua ja nzi ga ne Mizzhocijimi.

Más que victoriosos

²⁸ Nu c'o s'iya Mizzhocijimi, c'o o zojnü angueze c'ua nzi va ne angueze, rí päräji Mizzhocijimi cjapü ra mbös'üji texe c'ü ra zädä; zö pje nde ra tsjapüji c'o.

²⁹ Ndeze 'ma ot'ü, ya mi pärä Mizzhocijimi c'o q t'i angueze 'ma dya be mi jmus'üji. Nuc'o, o xöcü Mizzhocijimi c'ü ro zädä c'ü exti nguetjoji e Jesucristo c'ü nu T'i. Nguec'ua c'ü nu T'i Mizzhocijimi c'ü ngueje e Jesucristo ra ngue q ndasë na puncjü o cjuarma.

³⁰ Nu c'o vi mbeñe Mizzhocijimi ro ngue c'o q t'i, xo o zojnü c'o. Nu c'o o zojnü angueze, o tsjapü q jogüji cja q jmi angueze. Nuc'o, xo o tsjapüji rrä zö'oji nza cja e Jesucristo c'ü nu T'i'i.

³¹ ¿Pje rá mangöji, yo ró xi'ts'iji? Bübüzüji Mizhocjimi. Dya ni jyodü cjó rá sūji.

³² Mizhocjimi dya mama: "Jyäcätjo ín Ch'igö; dya rá täjägö nu", ro 'ñeñe. Iyö. Pero o ndäjä o ē ndü va pätcäji. Nuc'ua, ¿cjó dya xo ra dyacüji texe c'ü ngue o tsjaja angueze?

³³ ¿Cjó sö ra mama xe tū nzhubü yo o juajnu Mizhocjimi? Dya cjó sö. Nguetsjë angueze mama c'ü ya perdonaozüji, dya rí tūji nzhubü.

³⁴ Nudya, ¿cjó sö ra mama ni jyodü rá tūji? Dya cjó sö, na ngueje ngue e Jesucristo c'ü o ndü c'ü rva tūgöji, cjanu o te. Nudya, bübüjtjo dya c'ü, cja ə jodyë Mizhocjimi nu ja sido ñacöji cja jmi Mizhocjimi.

³⁵ ¿Cjó sö pje ra tsja c'ü dya cja ra s'iyazüji e Cristo? Dya sö'ö pje ra tsja'a 'naja. Zö pje rá nuji, zö pje rá sufridoji; me s'iyazüji e Cristo. Zö nugüji na ü; zö ri söji tijimi; zö ojto pje rá jeji, me s'iyazüji e Cristo. Zö ya ngue rá tūji, zö ra mbötcüji, me s'iyazüji e Cristo.

³⁶ C'ü rrā nuji nguejnu je ga t'opjü cja ə jña Mizhocjimi. Mama a cjava:

Yo nte me cja'a ra mbötcüji texe yo pa'a na ngueje
je ngue ə t'izüji Mizhocjimi.

Rí chjëntjoji nza cja ndënhjürü c'o ya xðcüji ra
mbö't'üji.

³⁷ Zö rí nuji texe yo, sido rí zëzhiji. Na ngueje e Jesucristo c'ü bübü cja ín mü'büji me na zëzhi c'ü. Me xo s'iyazüji.

³⁸ Cja ín mü'bügö rí pärä na cjuana me s'iyazüji Mizhocjimi. Dya sö pje ra jyanngügöji Mizhocjimi c'ü me s'iyazüji. Ne ri ngue c'ü rga tūji; ne ri ngue

c'ü pje ra tsjacüji 'ma xe rí bëbüji. Ne ri ngue c'o o anxe Mizhocjimi; ne ri ngue e Satanás c'ü dya jo 'ñe c'o o dyozi. Ne ri ngue c'o va sädä dya; ne ri ngue c'o cja ra zädä. Dya sö pje ra jyanngügöji Mizhocjimi c'ü me s'iyazüji.

³⁹ Ne ri ngue c'o bëbü a jens'e; ne ri ngue c'o bëbü a jõmü. Texe yo o dyät'ä Mizhocjimi; dya pje bëbü c'ü sö ra jyanngügöji Mizhocjimi c'ü me s'iyazüji. Na ngue c'ü o tsja e Jesucristo c'ü ín Jmugöji, rí pärä me s'iyazüji Mizhocjimi.

9

Dios ha escogido a los de Israel

¹ Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji na ngueje bëbüüzü e Cristo. Dya bëchjine c'ü rí xi'ts'iji. O Espíritu Mizhocjimi cjacü rá pärä a mbo ín mü'bü c'ü na cjuana c'ü rí xi'ts'iji.

² Na cjuana me rí cjijñi na puncjü; me nzhumü ín mü'bü c'ü dya c'ueñe.

³ Na ngueje nuzgö rí negö 'ma ro sö, ja rva cjapügö ro pätpágö yo ín menzumügöjme, dya cja ro bëbüüzü e Cristo, nu 'ma je rva cjanu ro jogü o mü'büji, ro bëbüütjo yo ín menzumügöjme.

⁴ Nu yo ín menzumügöjme je menzumüji a Israel. Ngue c'o o tsjapü Mizhocjimi o t'i. Ngue c'o mi jandaji na zö Mizhocjimi. Ngue c'o o xipji Mizhocjimi pje mi ne anguezze. Ngue c'o o ch'unü nu ley Mizhocjimi. Ngue c'o o xipji Mizhocjimi ja rvá ma't'üji anguezze. Ngue c'o o xipji Mizhocjimi pje ro tsja anguezze.

⁵ Nu c'o o mboxtita yo menzumü a Israel mi ngue c'o mi ma't'ü Mizhocjimi. E Cristo je vi peje

nu cja c'o menzumü a Israel 'ma o jmus'ü cja ne xoñijõmü. Angueze ngue Mzhocjimi; manda texe a jens'e 'ñe texe cja ne xoñijõmü. Nguextjo angueze rá ma'tüji. Je rga cjanu, amén.

⁶ Nu c'o mi mama Mzhocjimi ro unü yo menzumü a Israel, jo na cjuana c'o. Pero dya texe c'o menzumü a Israel ngue q t'i Mzhocjimi.

⁷ Nu c'e t'i c'ü mi mama Mzhocjimi ro unü e Abraham, ngue e Isaac. Nguextjo c'o o mboxbëche e Isaac c'ü mama Mzhocjimi ngue c'o o mboxbëche e Abraham.

⁸ C'ü ni tsjapü o t'i Mzhocjimi 'na nte, dya ngue c'ü ri mboxbëche cja e Abraham, ngue c'ü ya mama Mzhocjimi ra tsjapü o t'i.

⁹ O mama Mzhocjimi a cjava, o xipji e Abraham: "Ra chjüncjë dya, rá ëjë. Nguec'ua e Sara c'ü nin su ra mus'ü 'na ts'it'i", eñe Mzhocjimi. C'e ts'it'i mi ngue e Isaac.

¹⁰ Nuc'ua e Rebeca mi tü yeje ts'it'i c'o mi cuate c'o ro musp'ü e Isaac c'ü mi ngue ín mboxtitagöji.

¹¹⁻¹² Mzhocjimi c'ü zojnü yo nte, juajnü c'o ne ra juajnü. 'Ma dya be mi jmus'ü c'o ye t'i, 'ma dya pje be mi cjava c'ü na jo ne ri ngue c'ü na s'o, Mzhocjimi o mama, o xipji e Rebeca: "C'ü ot'ü ra jmus'ü, ra mbëpi c'ü va bëpja", eñe.

¹³ Je xo ga cjatjonu c'ü mama cja c'ü t'opjü: "Nza yeje bëzo, ngue e Jacob c'ü ró juajnü rá intsjimigö; dya ngueje e Esaú", eñe Mzhocjimi.

¹⁴ ¿Pje rá mangöji, 'ma? ¿Cjo rá mamaji c'ü dya jo c'ü cja Mzhocjimi? Jiyö. Me na jo ga tsja Mzhocjimi.

¹⁵ O xipji e Moisés: "Nuzgö rá juentscö nu c'ü rí ne rá juentse", eñe.

16 Mizhocjimi 'ma ra juentse 'na nte, dya ngue c'ü mi ne c'e nte c'ü rví juentse. Ne xo ri ngue c'ü me mi cja'a c'e nte c'ü rví juentse. Mizhocjimi ra juentse na ngueje ne ra juentse.

17 Je t'opjü c'ü o mama Mizhocjimi va xipji e Faraón: “Ró juan'c'ügö jtsja rey, ngue c'ua ra 'ñetse c'ü me na zëtsigö. Ró juan'c'ügö ngue c'ua ín chjügö ra 'märä texe cja ne xoñijõmü”, eñe.

18 Nguec'ua 'ñetse Mizhocjimi juentse c'ü ne ra juentse. C'ua ja nzi va tsjapü Mizhocjimi e Faraón ma me o mü'bü, je xo ga ciatjonu cjapü na me o mü'bü nu c'ü ne ra tsjapü a cjanu.

19 'Na rí xitsiji: “¿Jenga mama Mizhocjimi c'ü ngue ín s'ocügöji c'ü rí cjaji 'ma? ¿Cjó ngue c'ü só ra zövi Mizhocjimi? Angueze cja'a c'ü ne'e”, rí 'ñenzgöji.

20 ¿Pje pjë'tsc'e c'ü ni sövi jña Mizhocjimi? 'Na s'äbä, 'ma ro sö ro ña'a, ¿cjo ro xipji c'ü vi dyät'ä: “¿Jenga jdyäcö a cjanu?”, ro 'ñeñe?

21 C'ü ät'ä o s'äbä, ¿cjo dya sö ra dyät'ä 'natjo mbëjõmü 'na s'äbä c'ü na zö, xo 'ñe 'na s'äbä c'ü rgui dyüt'ü o cañabü?

22 ¿Pje rá mangöji 'ma? Mizhocjimi ne'e ra jizhi c'ü ünmbü nzhubü; y ngue angueze c'ü na zëzhi c'ü sö ra tsjapü ra sufrido c'o tü nzhubü. Zö Mizhocjimi ra tsjapü ra sufridoji a cjanu, pero pësp'iji na puncjü paciencia anguezeji.

23 A cjanu Mizhocjimi o mbësp'iji na puncjü paciencia; ngue c'ua ra 'ñetse me na zö c'ü cjapü nu c'o juentse angueze. Mizhocjimi o mama ndeze mi jinguä c'ü ra tsjapü a cjanu anguezeji.

24 Ra tsjapü a cjanu Mizhocjimi nu c'o o zojnü

angueze, dya ngueextjo c'o menzumü a Israel; xo 'ñe c'o dyaja nte.

²⁵ Je xo ga ciatjonus c'ü mama Mizzocjimi c'ü o dyopjü e Oseas. O mama a cjava:

C'o dya mi ngue ín ntegö, rá mama ngue ín ntegö dya c'o.

C'ü dya mi s'iagö, rá xipji dya: “Rí s'iayats'ügö dya”, rá embe.

²⁶ Nu ja vi sjipjiji: “Dya ngue'tsc'eji ín ntets'ügöji”, eñe,

ngueje nu c'ua ja ra sjipjiji ngueje o t'iji Mizzocjimi c'ü bübüjtjo.

²⁷ Xo 'ñeje e Isaías o mama co texe o mü'bü ja rva cja yo menzumü a Israel. O mama a cjava: “C'o o mboxxbëche e Israel rrä puncjüji; ri chjentjui 'ñoxijõmü a ñünü e ndeje. Zö rrä puncjüji, pero ja nzitjo c'o ra jogü o mü'bü c'o.

²⁸ Dya cja xe ra mezhe ra tsja Mizzocjimi c'ua ja nzi va mama, ra jñünpü ngüenda yo cärä cja ne xoñijõmü c'o cja na s'o, ra castigaoji”, eñe.

²⁹ Je xo ga ciatjonus va dyopjü e Isaías c'ü ro zädä. O mama a cjava:

Na ngueje me juentsete Mizzocjimi c'ü manda texe, o jyëzi c'ü xe ro cäräji ja rí nziji.

'Ma jiyyö, ya ro tjorüzüji rí texejì, nza cja c'o mi menzümü a Sodoma 'ñe c'o mi menzumü a Gomorra. O tjomü c'o, eñe.

La gente de Israel y el evangelio

³⁰ ¿Pje rá mangöji 'ma? Nu c'o dya mi menzumü a Israel, dya mi jodüji ja rvá jogüji a jmi Mizzocjimi. Pero o 'ñench'e o mü'büji Mizzocjimi, nguec'ua Mizzocjimi mama c'ü dya tüji nzhubü dya.

31 Nu c'o menzumü a Israel mi jodü ro tsjaji texe c'o mama o ley Mizhocjimi ngue c'ua ro jogüji a jmi anguezze. Pero dya sö ro tsjaji. Nguec'ua xe tütjoji nzhubü.

32 ¿Jenga xe tütjoji nzhubü? Xe tütjoji nzhubü na ngueje dya 'ñench'e o mü'büji Mizhocjimi. C'ü mi cjaji, mi jodü ro cumpleji ngue c'ua ro jogüji a jmi Mizhocjimi. O pjeñeji cja c'e ndojo, c'ua ja nzi ga t'opjü cja o jña Mizhocjimi.

33 C'e jña mama a cjava:

Tsijijñiji na jo. Rí emegö a Sion 'na ndojo c'ü ni pje'seji 'ñe c'ü ni nügüji. C'e ndojo ne ra mama e Cristo. Nu c'ü ra 'ñench'e o mü'bü anguezze, dya ra bëzhi o tseje; ra chöt'ü c'ü na cjuana c'ü mama anguezze, eñe.

10

1 Mi cjuarmats'ügöji, c'ü ne'e ín mü'bögö, c'ü rí ötpügö Mizhocjimi yo menzumü a Israel ngue c'ü ra 'ñemeji libre cja c'o na s'o, ra jogü o mü'büji.

2 Rí pärä na jo, me jodüji c'ü me ra neji Mizhocjimi. Pero dya päräji ra ma'tüji Mizhocjimi c'ua ja nzi ga ne anguezze.

3 Anguezeji dya cjapüji ngüenda Mizhocjimi ja rgá sö ra jopcü o mü'büji. C'ü cjaji, jodütsjëji ra cumpleji o ley Mizhocjimi ngue c'ua ra jogüji cja o jmi. Dya ne ra dyätäji c'ü mama Mizhocjimi, c'ü ja rgá sö ra jopcü o mü'büji.

4 C'ü rguí jogü 'na nte a jmi Mizhocjimi, dya ngue c'ü ra cumple c'ü o ley. Na ngue ya ëjë e Cristo. Nu c'o enh'e o mü'bü e Cristo, nguextjo c'o mama Mizhocjimi ya jogüji cja o jmi.

5 Nu c'o ne c'ü ra jopcü o mü'büji na ngueje jodü ra dyätäji o ley e Moisés, je t'opjü a cjava cja c'e ley: “Para ra bübütjo 'na nte, ni jyodü ra tsja texe c'o mama c'e ley”, eñe.

6 Pero nudya, 'ma cjó c'o ra 'ñench'e o mü'bü e Cristo, ra jogü 'ma a jmi Mzhocjimi. Dya ni jyodü ra nguijñi cja o mü'bü: “¿Cjó ra ma a jens'e ra ma sinquiji a 'ñecjua e Cristo?”

7 Dya xo ni jyodü ra nguijñi: “¿Cjó ra ma cja c'o ya ndü ra tsjapü ra te'e e Cristo?”, ra 'ñeñe, iyö.

8 Pero, ¿pje cjijñi cja o mü'bü nu c'e nte c'ü dya tū nzhubü na ngueje o 'ñench'e o mü'bü e Cristo? Mama c'e nte'e c'ü: “Ya ró ärä o jña e Cristo; bübü o jña cja ín mü'bügo, y rí ña'a o jña”, eñe. C'e jña, ngue c'ü rí xipjigö yo nte.

9 Rí xi'ts'iji: 'Ma na cjuana rí mangueji e Jesucristo ngue in Jmugueji y 'ma na cjuana in ejmeji cja in mü'bü Mzhocjimi o xos'ü 'ma o ndü, ra jocüts'üji in mü'bü 'ma.

10 Na ngueje 'ma rí 'ñench'e in mü'büji e Cristo, ra mama Mzhocjimi ya perdonaots'üji, dya in tūji dya nzhubü; y 'ma dya rí tseji rí mangueji e Cristo ngue in Jmugueji, Mzhocjimi ra jocüts'ü in mü'büji 'ma.

11 O jña Mzhocjimi mama a cjava: “Nu c'ü ejme e Jesucristo, dya ra yembeñe na ngueje Mzhocjimi ra tsja texe c'ü o mama”, eñe.

12 C'ü ra 'ñejme, dya ra tsja zö ri menzumüji a Israel; zö ja nde ri menzumüji. Na ngueje 'natjo o Jmu yo menzumü a Israel y yo dyaja nte. Ra 'nintsjimiji texe c'o ma't'ü anguezze.

13 Na ngueje ra jogü o mü'bü texe c'o na cjuana

ma't'ü c'ü ín Jmugöji.

¹⁴ Pero, ¿ja rgá sö ra ma't'üji nu c'ü dya be ejmeji?
 ¿Ja xo rgá sö ra 'ñejmeji nu c'ü dya be äräji ja ga cja?
 ¿Ja xo rgá sö ra dyäräji nu 'ma ojtjo cjó ra zopjüji?

¹⁵ 'Ma dya cjó däjä, ¿ja rgá sö ra zopjüji? Je xo
 ga ciatjonu, c'ü t'opjü c'ü mama a cjava: "Me na
 jo 'ma cjó c'o ra ma zopjü yo nte ra xipjiji ə jña
 Mizhocjimi."

¹⁶ Dya texeji o 'ñejmeji nu ə jña e Cristo. Ya zädä
 c'ua ja nzi va mama e Isaías. O mama a cjava:
 "Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö, ¿cjó ngue c'ü o 'ñejme c'o ró
 mamajme?", eñe.

¹⁷ Ot'ü ra dyärä 'na nte ə jña e Cristo; nuc'ua ra
 'ñejme 'ma.

¹⁸ Pero rí mangö, ¿cjo dya dyäräji? Jä, na cjuana
 o dyäräji. Q jña Mizhocjimi mama a cjava:
 Nu e jña'a nu, o mamaji texe cja ne xoñijömü.
 Xo dyäräji texe c'ua ja jnorü ne xoñijömü.

¹⁹ Rá önn'üji na yeje. ¿Cjo dya unü ngüenda c'o
 menzumü a Israel? E Moisés ngue c'ü ot'ü o dyopjü
 a cjava:

Rá nu na jo yo dya ngue ín ntegö, ngue c'ua me rí
 envidiagueji anguezeli.

Yo nte yo dya pärä, rá cjapüji na jo ngue c'ua rí
 ünmbügueji yo.

²⁰ Xo 'ñeje e Isaías o zëchi ə mü'bü c'ü rví mama a
 cjava:

C'o dya mi jongü, ngue c'o o chöcügö c'o.

Ró jizhitsjé c'ü rví mbäcä c'o dya mi jodü ja rvá
 mbäcä, eñe.

²¹ Pero c'ü mi mama ja ga cja yo menzumü a Israel,
 o mama e Isaías a cjava: "'Najpa, 'najpa, rvá te'bete
 rvá ma'tü yo nte yo dya ne ra dyätcä. Pero dya

cjacüji ngüenda c'ü rí mama”, eñe e Isaías va pätpä Mizhocjimi.

11

Los de Israel que son salvos

¹ Nguec'ua rí mangö: Nudya, ¿cjo ya jyëzi Mizhocjimi yo menzumü a Israel yo o juajnü mi jinguä? Jiyö; nutscö rí ejmegö e Jesucristo. Maco nguetskö 'naja yo menzumü a Israel. Q mboxbëchezü e Abraham. Je xo rí bëche cja e Benjamín.

² Mizhocjimi dya jyëzi yo o nte anguezze yo ya vi xõcü ro tsjapü o t'i anguezze. Nudya, ¿cjo dya in päräji ja ga mama nu t'opjü, nu nädä e Elías, 'ma o ngöt'ü c'o nu menzumüji a Israel? O ngöt'üji a jmi Mizhocjimi.

³ O mama e Elías a cjava: “Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö, ya mbö't'üji c'o mi mama in jñague. Ya yä't'äji c'o altar nu ja mi ma'tc'ügue c'o in nte'e. Ya nguetjozügö xe rí bünc'ö. Nudya jongüji ja rgá mbötcüji”, eñe e Elías.

⁴ ¿Ja va ndüntü c'ua Mizhocjimi? O ndünrü a cjava: “Ró xõcügö yencho mil c'o dya ndüñijömü a jmi c'e ts'ita Baal. Nuc'o, matcügö c'o”, eñe Mizhocjimi.

⁵ Je xo ga cjetjonu yo pa dya yo. Cärä ja nzi yo menzumü a Israel yo ejme Mizhocjimi. Anguezze o juajnüji na ngueje me na jonte c'ü.

⁶ O unütjoji c'ü ro jogü o mü'büji. Dya ngue c'ü pje vi tsja anguezzeji c'o na jo c'ü o jogü o mü'büji. 'Ma ri ngue a cjanu, dya ro ch'unütjoji 'ma.

⁷ ¿Pje rá mangöji 'ma? Yo menzumü a Israel dya chöt'üji c'ü me mi jodüji. Pero c'o o juajnü Mizhocjimi, ngue c'o o chöt'ü c'o. C'o dyaja o tsjapüji ma me ə mü'büji.

⁸ Anguezeji cjaji c'ua ja ga mama ə jña Mizhocjimi c'ü mama a cjava: "Mizhocjimi o unüji 'na pjeñe c'ü dya ro tsjapüji ngüenda. O tsjapü ə ndöji c'ü dya ro jñandaji, 'ñe ə ngöji c'ü dya ro dyäräji. Je ga ciatjonu anguezeji hasta yo pa dya", eñe.

⁹ Xo 'ñeje e David, o mama a cjava:

Me əñönüji na jo nguec'ua ga nguijñiji me määja Mizhocjimi ga neji. C'ü ə pjeñeji onpütjoji.

Pero Mizhocjimi ra nzhopcüji c'ü cjaji.

¹⁰ Ra ndëzhöji ngue c'ua dya ra sö ra jñandaji. Texe yo pa ra c 'oxütjüji, eñe.

La salvación de los que no son de Israel

¹¹ C'ü rí mangö, ¿cjo ya pjeñeji c'ü dya cja ra sö ra böbüji? Jägä ra sötjo, 'ma ra dyätäji Mizhocjimi. Pero yo menzumü a Israel, dya ne ro dyätäji ə jña e Cristo; yo dyaja nte ngueje yo na ätä dya. Nguec'ua sö ra jopcü ə mü'büji. A cjanu yo menzumü a Israel ra envidiaji na ngue c'ü ni jopcü ə mü'bü dya, yo dyaja nte.

¹² O bëzhi yo menzumü a Israel 'ma dya ne ro dyäräji ə jña e Cristo. Mizhocjimi o 'nintsjimi c'ua yo dyaja nte cja ne xoñijömü. Tsjijñiji. Xenda ra 'nintsjimi texe yo nte cja ne xoñijömü 'ma xo ra nzhogü ə mü'bü yo menzumü a Israel ra 'ñe jmeji e Cristo.

13 Nu'tsc'oji in pārāji, Mizhocjimi o ndäcjä rá zo'c'üji dya, nu'tsc'oji dya in menzumüji a Israel. Co texe ín mü'bü rí zo'c'üji o jña e Cristo.

14 Xo rí xipji a cjanu yo ín menzumögöjme c'ü ya jocüts'ü in mü'büji Mizhocjimi. Xa'ma xo ra ne ra 'ñejme ja nzi anguesji, ra jogü o mü'büji.

15 Nu c'o menzumü a Israel, o xögüji cja Mizhocjimi; ngue c'ua Mizhocjimi dya cja cjacü o nte c'o. Nguec'ua nudya, ngue yo dyaja nte cja ne xoñijomü c'o recibido dya Mizhocjimi. Tsijijñiji, nu 'ma ra 'ñejme e Jesucristo yo menzumü a Israel, ra recibido na yeje Mizhocjimi 'ma yo. Nu'ma, ra chjénjui c'ü ro nanga c'o ya vi ndü'ü.

16 E Abraham chjénjui 'na dyüza. C'o o mboxbëche chjénjui c'o o dyëza. A cjanu, Mizhocjimi 'ma o xocü e Abraham xo o xocü texe c'o o mboxbëche.

17 Bübü c'o dyëza c'o o 'huacüji cja c'e za'a. Anguesji ngue c'o menzumü a Israel c'o dya ejme e Jesucristo. Nu'tsc'oji, dya in menzumüji a Israel, in chjénjui o dyëza 'na olivo c'ü tetsjëjë. O ch'äcäts'üji nu ja vi 'huacü c'o dyëza c'e olivo c'ü exvi 'ñench'oji. Xo 'ñetsc'oji dya, je ni 'ñeje cja c'e dyü'ü c'ü da'c'üji c'ü ni nocüji.

18 Zö je ga ciatjonu, dya rí tsijijñiji xenda na jotsc'oji que na ngueje c'o dyaja c'o o 'huacüji. Nu 'ma ra ëjë in pjeñoji a cjanu, rí unnc'oji na jo ngüenda c'ü dya je ni 'ñejet's'üji c'ü rgui nocü c'e dyü'ü. Ngue c'e dyü'ü c'ü da'c'üji c'ü rgui nocügeji.

19 'Na ri bübüts'üji c'ü ra xitsi a cjava: "O 'huacüji c'o dyë olivo ngue c'ua o ch'äcäzügöjme", ra 'ñenzeji.

20 Jä, na cjuana c'ü in mangueji. Pero pjötpüji ngüenda. ¿Jenga o 'huacüji? O 'huacüji na ngueje

dya 'ñejmeji Mizhocjimi. Nu'tsc'eji o ch'äcäts'üji na ngueje in ejmeji dya Mizhocjimi. Nguec'ua dya rí tsjapütsjéji na nojo. C'ü rí tsjaji, rí sūji Mizhocjimi.

²¹ Tsijijñiji na jo. Mizhocjimi o 'huacü yo dyëza c'o je vi mbeje cja c'e za. Pjötpüji ngüenda, 'ma. Mizhocjimi xo sö'ö ra 'huacüts'üji nu'tsc'eji o ch'äcäts'ügueji cja c'e za'a.

²² Me na jonte Mizhocjimi. Pero me xo cjapü ra sufrido nu c'o dya o 'ñejme. O 'huacüji cja c'e za'a. Pero nu'tsc'eji, me na jonte c'ua nzi ga nuc'üji 'ma sido rí 'ñejmeji. 'Ma dya sido rí 'ñejmeji, xo ra 'huacüts'ügueji cja c'e za'a.

²³ Xo nzitjo nu c'o menzumü a Israel, 'ma ra nhogü o mü'büji ra 'ñejmeji Mizhocjimi, xo ra chäcä Mizhocjimi anguezeli. Na ngueje Mizhocjimi me na zëzhi. Sö ra chäcätjoji na yeje.

²⁴ Na ngueje c'o menzumü a Israel ngueje c'e olivo c'ü exo 'ñench'eji. Nu'tsc'eji ngue'tsc'eji c'e za c'ü ni chjü olivo c'ü o tetsjëjë. O ch'äcäts'üji cja c'e za c'ü exvi 'ñench'eji. Xe ra sö ra ch'äcätjo na yeje c'o dyë c'o je vi mbeje cja c'e za c'ü exvi 'ñench'eji.

La salvación final de los de Israel

²⁵ Mi cjuarmats'üji. Bübü c'ü dya 'märä 'ma ot'ü c'ü rí negö rí pärägueji na jo. Rá xi'tsc'öji ngue c'ua dya rí tsjapütsjéji na nojo. Cärä c'o menzumü a Israel c'o o meze o mü'büji. Je rga cyatjoji c'ua dya, hasta 'ma cja ra sötü c'ua texe c'o ra 'ñejme Mizhocjimi yo dyaja nte.

²⁶ Nuc'ua ra jogü c'ua o mü'bü texe yo menzumü a Israel, c'ua ja nzi va t'opjü a cjava:

Ra ëjë nu c'ü ra böbü a nde. Rguí 'ñeje a Sion, ra ndintspi o mü'bü yo o mboxbëche e Jacob.

27 Nujnu ngue nu ró mama 'ma ot'ü c' ü rá cjagö; ró mama c'ü rá tjintspiji ə mü'büji, eñe Mizhocjimi c'ü ra tsja'a.

28 Anguezeji üji Mizhocjimi. Dya o dyätäji o jña e Cristo. Nguec'ua ya o säjä c'ua ja in cärgueji c'e jña. Pero Mizhocjimi o juajnü yo menzumü a Israel na ngueje ngue ə mboxbëcheji e Abraham. Mizhocjimi me s'iyaji.

29 Nu c'ü mama Mizhocjimi ra tsja, ra cumple c'ü. O zojnü c'o menzumü a Israel. Mizhocjimi dya pötü c'ü cja'a.

30 Nu'tsc'eji, dya in menzumüji a Israel, mi jinguä, dya mi negueji ri dyätäji Mizhocjimi. Pero ya juen'tsc'eji dya angueze, na ngueje yo menzumü a Israel, dya ne ra 'ñejmeji.

31 Je xo ga cjatjonu anguezeji, dya ne ra dyätäji. Pero c'ua nzi ga juen'tsc'egueji dya Mizhocjimi, xo ra zädä c'ü ra juentse anguezeji.

32 Mizhocjimi o tsjapü c'ü o 'ñetse c'ü tü'ü ə nzhubü texe yo nte, yo menzumü a Israel 'ñe yo dyaja nte. Nguec'ua Mizhocjimi sö ra juentseji texeji.

33 Me na jo c'ü cjijñi Mizhocjimi. Me na nojo c'ü cja'a. ¿Cjó sö ra mbärä jenga cja'a c'ü cja? Pero angueze, me na zö texe c'o cja'a.

34 O jña Mizhocjimi mama a cjava: “¿Cjó ngue c'ü o mbärä c'ü mi cjijñi Mizhocjimi? ¿Cjó ngue c'ü sö ra tsja xöpüte ra xipji Mizhocjimi c'ü ra tsja? Dya cjó sö.

35 ¿Cjó ngue c'ü ya vi mbeñe Mizhocjimi ante c'ü ro tsja Mizhocjimi ro mbeñe c'e nte? Ojtjo dya cjó bübü”, eñe.

36 Texe yo bëbü, texe yo ts'a, je ni 'ñeje cja Mizophjimi. 'Ma pje c'o ts'a, ngueje angueze vi mbeñc'ü ro ts'a. 'Ma pje c'o ts'a, ngue c'ü ra 'mârâ Mizophjimi. Dya rá jëziji rga mamaji angueze me na zö'ö. Je rga cjanu, amén.

12

La vida consagrada a Dios

1 Mi cjuarmats'üji, me co juen'tsc'eji Mizophjimi. Nguec'ua rí ö'tc'üji rí nzhötütsjëji Mizophjimi co texe in mü'büji texe yo pa c'o rí bëbüji, rí tsjaji c'ua ja nzi ga ne angueze c'o na jo. Ngue c'ü ni jyodü rí tsjaji. Ngue c'ü rguí mäjä Mizophjimi.

2 O Espíritu Mizophjimi da'c'üji nuevo in pjeñeji. Nudya c'ü in dadyoji, ni jyodü dadyo rguí nzhodüji. Dya cja rí nzhodüji c'ua ja nzi ga nzhodü nu c'o dya pârâ Mizophjimi. Nuc'ua sö rí pârâji c'ü ne Mizophjimi. Sö rí pârâji c'ü na jo.

3 Mizophjimi o dyacü c'ü ja rgá sö rá jí'ts'iji c'ua nzi ga cja angueze. Nguec'ua rrâ zo'c'üji. Mizophjimi o dya'c'üji ja rguí pëpiji angueze. Nguec'ua dya rí tsijñitsjëji que me na nojots'üji. Dya rí tsijñiji que xenda ni muvits'üji a jmi Mizophjimi que na ngueje yo nin cjuarmaji.

4 Nu ín cuerpoji bëbü na puncjü yo ch'äcázüji. Pero dya 'na ma ciatjo c'ü o bëpji anguezeji.

5 Je xo ga ciatjozögöji nu. Na puncjüzüji. Pero 'natjo ín cuerpoji na ngueje e Cristo bëbü cja ín mü'büji. Rí 'natjo cuerpoji rí texeji; rí pötü rgá pjöxtéji.

6 Yo bëpji yo sö rá cjaji, nde nandyo yo, c'ua nzi va dyacüji Mizophjimi rá cjaji. C'o o ch'unü ra ña o

jñā Mizhocjimi, ra ña c'ua ja nzi va unü Mizhocjimi
ra ña.

⁷ C'o o ch'unü ra tsja mböxté cja ə bëpji Mizhocjimi, ra tsjacjuana. C'o o ch'unü ra xöpü ə jñā Mizhocjimi, ra xöpü na jo'o.

⁸ C'o o ch'unü ra zopjü yo cjuarma, ra zopjüji na jo ə jñā Mizhocjimi. Nu c'o ra unü c'ü pje nde pë's'i, ra unü co texe ə mü'bü. Nu c'o o ch'unü ra tsja xo'ñi cja ə bëpji Mizhocjimi, ra mbötpü ngüenda ra tsja c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. Nu c'ü pjös'ü c'o pje ni jyodü, ra mäjä rgá mbös'ü.

Deberes de la vida cristiana

⁹ Rí s'iyaji yo nin minteji co texe in mü'büji. Jyëzgueji c'o na s'o. Sido rí tsjaji c'o na jo.

¹⁰ Rí pötqui s'iyaji na ngueje nde in cjuarmaji in texeji. Dya rí envidiaji yo nin cjuarmaji. Pero rí tsjjijñiji c'ü xenda na jo nzi 'naja anguezeki que na ngue'tsc'eji.

¹¹ C'ü rí tsjaji rí pëpjigueji na jo; dya rí ndyemeji. Ngueje c'ín Jmugöji in pëpiji. C'ü rí tsjaji, rí tsjaji c'ua ja nzi ga ne ə Espíritu Mizhocjimi c'ü bëbü cja in mü'büji.

¹² Rí mäcjeji na ngue ra ch'a'c'eji c'o me na jo'o. Zö pje rí sufridoji, pero dya rí jyëziji Mizhocjimi. Sido rí dyötüji anguezze.

¹³ Mizhocjimi ne'e, nu c'o in pë's'i rí unüji nin cjuarmaji 'ma pje ni jyodüji. Rí pjötpüji ngüenda rí säjäji na jo c'o cjuarma c'o va ëjë na jë'ë.

¹⁴ Rí ma'tp'ütjoji Cjimi c'o nuc'üji na ü. Rí xipjiji na jo jñā, dya rí sadüji.

15 'Ma cjó c'o mäjä, xo rí mäcjeji co anguezeji. 'Ma cjó c'o nzhumü ə mü'bü, xo rí ndumüji co anguezeji.

16 Rí pötqui ñuji na jo. Dya rí tsjapüji na nojo c'ü ri nguetjo yo pje pjëzhi rí ñegueji y rí jogueji. Texe yo dya pje pjëzhi, xo rí ñeji yo, xo rí joji yo. Dya rí tsjiñitsjéji c'ü me ri pärägueji.

17 'Ma cjó c'o ra tsja'c'üji na s'o, dya rí nzhopqueji. C'ü rí tsjaji, mimiji na jo a jmi yo nte.

18 Rí tsjaji posible rí pötqui ñuji texe yo nte, zö dya ra nuc'üji anguezeji.

19 Nu'tsc'eji rí s'iyats'üji, 'ma cjó c'o pje ra tsja'c'üji na s'o, dya rí nzhopqueji. Nu'tsc'eji jyëziji ra nzhopcüji Mizophjimi. Na ngueje ə jña Mizophjimi je t'opjü a cjava: "Nguetscö rá nzhopcö 'ma cjó c'o pje cjapü na s'o c'ü nu minteji. Nguetscö je rá castigao", eñe c'ín Jmuji.

20 Xo mama a cjava: "Nu 'ma ri sant'a c'ü in üvi, unügue c'ü ra zi'i. Nu 'ma ri türe, unügue ndeje. 'Ma rí tsjague a cjanu, xämä ra nguijñi, ra tseje na ngue vi tsja'c'ü na s'o", eñe c'ín Jmuji.

21 C'ü pje ra tsja'c'üji c'ü na s'o, dya rí jyëzi ra ndö'c'üji c'ü rí tsjaji c'ua c'ü na s'o. C'ü rí tsjaji, tsjapüji c'ü na jo c'e nte. 'Ma rga cjanu, rí chöpüji c'ü na s'o 'ma.

13

1 Ni jyodü rí dyätäji yo pje pjëzhi in texeji. Mizophjimi jëzi yo pje pjëzhi ra mandaji cja yo nu minteji. Ngue angueze o ngamaji ra tsjaji jmu.

2 Nguec'ua, c'ü dya ra dyätä c'o jmu, dya xo ätä Mizophjimi 'ma c'ü. Mizophjimi ra jñünpü ngüenda 'ma. Ra tsjapü ra sufrido.

3 C'ü vi ngamaji c'o pje pjëzhi, dya ngue c'ü ra zü'ü c'o cja na jo; ngue c'ü ra zü'ü c'o cja na s'o. Nu'tsc'eji, nu 'ma dya in neji rí süji yo pje pjëzhi, tsjagueji na jo 'ma. Nuc'ua anguezeli ra mamaji me na jots'eji.

4 Mzhocjimi o ngamaji yo pje pjëzhi ngue c'ua rí mimiji na jo. Pero nu 'ma rí tsjaji na s'o, rí sügueji 'ma. Na ngueje dya bëvatjo ga mbë's'i poder yo pje pjëzhi ra tsja'c'üji rí sufridoji. Ngue o mbëpjiji Mzhocjimi ngue c'ua ra tsjapü ra sufrido c'o cja'a na s'o. Ra nzhopcüji c'ü vi tsjaji na s'o.

5 Nguec'ua rí dyätäji anguezeli. Dya ngueextjo c'ü rgui süji c'ü pje ra tsja'c'üji rí sufridoji. Rí dyätäji na ngueje in pâräji c'ü na jo a cjanu.

6 Ngue yo ni tsjöt'üji o ndünjuajma yo pje pjëzhi. Na ngue ya ngama Mzhocjimi anguezeli ra mandaji.

7 Tsjöt'üji texe c'o in tüji. C'ü in tunpüji faina rí tsjaji. C'ü in tunpüji ndünjuajma, tsjöt'üji. C'ü ni jyodü rí süji, rí süji c'ü. C'ü ni jyodü rí respetaoji, rí respetaoji c'ü.

8 Dya cjó pje rí chusp'üji ngüenda. Pero rí pötqui s'iyaji. C'ü ra s'iya nu minteji, cja'a c'ü mama o ley Mzhocjimi.

9 Je t'opjü a cjava: “Dya rí tsäjä ndixü. Ne xo ri ngue e ndixü ra tsäjä bëzo. Dya rí pö't'üte. Dya cjó pje rí pönmbü. Dya cjó rí xosp'ü bëchjine. Dya cjó pje rí ñepe.” Nujyo ley yo, 'ñe c'o pje nde ma ley, ya vi tsjagueji c'ü mama yo, nu 'ma rí dyätäji c'e ley c'ü mama a cjava: “Rí s'iya nin minteji c'ua ja gui ñetsjëgue”, eñe.

10 C'ü ra s'iya nu minteji, dya ra tsjapü c'ü na s'o.

Nguec'ua 'ma cjó c'o ra s'iya nu minteji, ya tsja 'ma, texe c'ü mama c'e ley.

11 Dya cja rí įjīji, rí söji. Tsjaji c'ü mama Mizhocjimi. Nutscöji ró enh'e ín mü'büji e Jesucristo. Dya cja ra mezhe ra cumple texe c'o na jo c'o o mama ra dyacüji.

12 E xõmü ya ni ma'a. Ya va pã'mã a jõmü e pa 'ma ra ējē na yeje e Cristo. Dya cja rá cjaji c'o dya ma jo c'o mi cjaji 'ma rmí nzhodüji cja bëxõmü. Rá zëzhiji, rá cjaji c'o na jo. Na ngueje ya rí nzhodüji cja e jya's'ü.

13 Rá mimigöji na jo nza cja 'ma ri ngue 'ma ndempa 'ma cjó c'o jandgaji. Dya me rá cjambaxu-aji c'ü me rá tñji. Dya rá tsäjäji ndixü, ne ri ndixü ra tsäjäji bëzo. Dya rá cjaji c'ü pëndözüji ín cuerpoji. Dya rá cjaji chü. Dya cjó rá envidiaji.

14 Rí jyëziji e Cristo c'ü bübü cja in mü'büji ra tsja'c'üji rí zëzhiji. Dya rí tsjapüji ngüenda nu in cuerpoji c'ü rgui tsijñiji ja rgui tsjaji c'ü ne'e nu in cuerpoji.

14

No critiques a tu hermano

1 Bübü cjuarma c'o cjijñi cja o mü'bü c'ü dya ra jogü ra tsjaji nu c'o in cjagueji, zö in cjijñiji cja in mü'büji ra jogü rí tsjagueji c'o. Rí säjäji c'o cjuarma c'o. Pero dya rí söji jña c'ü rgui xipjiji c'ü dya jo c'ü cjijñi anguezeli.

2 Bübü c'o cjijñi na jo ra zi pje nde ma jñõnü. Xo bübü c'o ra zitjo c'ajna, na ngueje cjijñiji cja o mü'büji c'ü dya ra jogü ra zaji o ts'ingue.

3 Nu c'ü sa ts'ingue, dya ra tsjapü menu c'ü dya sa ts'ingue. C'ü si c'ajna, dya xo ra mama c'ü dya jo c'ü cja nu c'ü dya si c'ajna. Na ngueje Mizhocjimi säjä nu c'ü sa ts'ingue; xo nzitjo c'ü si c'ajna.

4 ¿Jenga *in* so'büji yo nin cjuarmaji? Maco ngueje o mbëpjiji Mizhocjimi. Dya ngueje in mbëpjigueji. Nguetsjé Mizhocjimi mama cjo na jo va mbëpiji, cjo jiyö. Mizhocjimi sö ra tsjapüji ra mbëpiji na jo na ngueje na zëzhi angueze.

5 Bübü c'o cjijñi c'ü bübü pa'a c'o xenda na sjü'ü a jmi Mizhocjimi que na ngueje c'o dyaja pa'a. Bübü c'o cjijñi nde 'na ma ciatjo yo pa'a a jmi Mizhocjimi. Ni jyodü nzi 'naja ra mbärä na jo cja o pjeñe c'ü na jo c'ü cja'a.

6 C'o cjapü ngüenda c'o sjüpa, mbeñeji Mizhocjimi ga tsjaji. C'o dya cjapü ngüenda, xo mbeñeji Mizhocjimi. C'o si pje nde ma jñõnü, mbeñeji Mizhocjimi na ngueje unüji na pöjö. C'o dya xo si, xo mbeñe Mizhocjimi c'o. Xo unüji na pöjö.

7 Dya rí cärätsjégöji. 'Ma rí tüji, dya xo rí büntsjëji.

8 Nu 'ma rí bübüji, ngueje ín Jmuji c'ü rí bübüji a jmi. Nu 'ma rí tüji, xo ngueje a jmi e Jmu c'ü rí tüji. Nguec'ua zö rí bübüütjoji o zö ya rga tüji, je 'ñezgöji e Jesucristo.

9 E Cristo o tsja o Jmu c'o ya ndü 'ñe yo cärätjo dya. Nguec'ua zö rí bübüütjoji o zö ya rga tüji, je 'ñezgöji e Jesucristo.

10 Nu'tsc'eji, ¿jenga *in* so'bügueji nin cjuarma? ¿Jenga *in* cjapüji menu nin cjuarma? Maco texezüji nde rá böbüji a jmi Mizhocjimi c'ü rguí jñüncüji ngüenda.

11 Je t'opjü a cjava c'ü o mama c'ín Jmugöji:

Ixna cjuana rí bëbügö. Je xo ga cjatjonu, na cjuana
ra ndüñijõmëji texeji cja ín jmigö;
ra mamaji c'ua nguezgö Mízhocjimi rí mandagö¹²
texe, eñe.

¹² Nguec'ua nzi 'nazgöji rá nzhötüji ngüenda
Mízhocjimi c'ü pje nde ró cjaji nzi 'nazgöji.

No hagas tropezar a tu hermano

¹³ Nguec'ua dya cja rá pötca so'bü ín dyoji. C'ü rá
cjaji, rá cijñiji na jo c'ü dya pje rá cjaji c'ü ra tsjapü
ra nügü yo mi cjuarmaji, nguec'ua dya ra xõgëji cja
e Cristo.

¹⁴ E Jesucristo c'ü bëbü cja ín mü'bëgö, o tsjacü
rá pärä c'ü dya cja c'o na s'o 'naja nte, zö ra za
ts'ingue, zö dya ra za ts'ingue. Pero nu c'ü cijñi c'ü
cja c'o na s'o 'ma sa ts'ingue, o ma dya sa ts'ingue;
nuc'ü, cja c'o na s'o 'ma c'ü.

¹⁵ 'Ma ra nügü nin cjuarmaji na ngue in sagueji
ts'ingue, nuc'ua c'ü in cjagueji je 'ñetse c'ua, dya in
s'iayaji nin cjuarmaji. O ndü e Cristo ngue c'ua ro
'ñeme libre nin cjuarmaji. Dya rí tsjapüji ra xõgëji
cja e Cristo na ngue c'ü in ne rí saji ts'ingue.

¹⁶ Zö in pärägueji c'o na jo rí tsjaji, pero rí pjötpüji
ngüenda ja rgui nzhodüji ngue c'ua, dya ra sö ra
mamaji na s'o c'ü in cjagueji.

¹⁷ Ngue Mízhocjimi c'ü mandazüji. Nguec'ua,
dyá ra tsja zö pje rá siji, zö dya pje rá siji. Nu c'ü
ni muvi ngue c'ü rá nzhodüji na jo, 'ñe rá cãrãji na
jo yo nte. Me xo rá mäjäji na ngueje bëbü o Espíritu
Mízhocjimi cja ín mü'bëji.

¹⁸ Nu c'ü pëpi a cjanu e Cristo, Mízhocjimi ra
mäpä c'ü, y yo nte ra mbärä cja o mü'bëji na jo ga
nzhodü c'ü.

19 Sido rí jyodüji rí pötqui ñuji, rí pötqui pjös'üji ngue c'ua xenda rí päräji Mizhocjimi in texeji.

20 Dya pje rí sigueji c'ü rgui s'o'tp'üji c'ü cja Mizhocjimi cja o mü'bü c'ü 'naja. Jä, na cjuana na jo texe yo pje nde ma jñõñü. Pero 'ma cjó c'o pje ra zi c'ü rguí tsja c'o na s'o c'ü 'naja, dya rga jo 'ma.

21 Na jo c'ü dya rí saji ts'ingue, dya xo rí siji vino. Dya pje rí tsjaji c'ü rí tsjapüji ra nügü nin cjuarmaji, o ra mamaji c'ü dya jo c'ü in cjagueji.

22 Nu c'ü o jí'ts'iji Mizhocjimi ra jogü rí tsjaji na ngueje in ejmeji anguez, ngue c'ü rí tsjaji c'ü. Pero nin cjuarmaji c'ü ejme cja o mü'bü c'ü dya ra jogü ra tsja a cjanu, dya rí tsjaji a jmi'i c'ü. Nu 'ma in pärä cja in mü'büji na jo in cjaji, me in mäcjeji 'ma.

23 'Naja cjuarma c'ü dya pärä cjo na jo ra za ts'ingue cjo jiyö, 'ma ra za c'e ts'ingue, cja c'o na s'o 'ma. Na ngueje 'ma dya pärä 'naja cjuarma cjo na jo ra tsja cjo jiyö, pero 'ma ra tsja, cja c'o na s'o 'ma.

15

Agrada a tu prójimo, no a ti mismo

1 Bübüzügöji rí ejmeji ra jogü pje rá cjaji. Nutscöji rí ejmeji a cjanu, dya rá xipjiji c'o dyaja c'ü ni jyodü ra 'ñejmeji c'ua ja nzi rgá ejmegöji.

2 Bübü c'o rí ne rá cjaji c'o rí päräji c'o na jo. Pero ni jyodü rá cijñiji yo ín cjuarmaji. Na ngueje, dya ra jogü pje rá cjaji c'ü rá cjapcöji ra tsja na s'o anguez. Rá cjaji ngue c'ua xenda ra mbäräji Mizhocjimi.

3 Je xo va ciatjonu e Cristo. Dya xo tsjatsjë nu c'ü mi ne'e; o tsja c'ua ja nzi ga t'opjü c'ü mama

a cjava: “C'o jña c'o sanc'üji nu'tsc'e ín Mizophjim-its'ü, nguetscö je rí sëchigö c'o.”

⁴ Texe c'o o t'opjü mi jinguã, je vi t'opjü c'o, c'ü rga xörüji ngue c'ua rá pärägöji. Nguec'ua rá te'beji na jo Mizophjimi. Yo q jña Mizophjimi yo t'opjü jítsiji rá sëchiji, nde rá mäjäji.

⁵ Ngue Mizophjimi c'ü cjacüji rá zëzhiji 'ñe rá mäjäji. Angueze ra dya'c'üji c'ü 'natjo rgui tsijñiji, c'ua ja nzi va tsja e Jesucristo.

⁶ Nguec'ua 'natjo jña rí mamaji. Rí mamaji me na jo Mizophjimi c'ü nu Tata ín Jmuji e Jesucristo.

Elevangelió anunciaðo a los que no son de Israel

⁷ Nguec'ua rí pötqui säjäji, c'ua ja nzi va säcjäji e Cristo. 'Ma je rgui tsjaji a cjanu, ra 'mära Mizophjimi me na zö'ö.

⁸ Rí mangö e Cristo o tsja mböxté cja yo menzumü a Israel ngue c'ua ro mbärä yo nte c'ü na cjuana c'ü mama Mizophjimi. O tsja mböxté ngue c'ua ro zädä c'ü vi xipji Mizophjimi c'o ín mboxatitajme.

⁹ O ë tsja mböxté ngue c'ua xo ra juentse yo nte yo dya menzumü a Israel. Nguec'ua anguezoji me ra mamaji c'ü me na zö Mizophjimi c'ua ja nzi va t'opjü a cjava:

Ngue nu rga tõ'c'ügö tjõjõ a nde'e cja yo dya menzumü a Israel. Y rá ma'tc'ügö in chjügue, eñe.

¹⁰ Xo mama a cjava:

Nu'tsc'eji, dya in menzumüji a Israel, rí mäcjeji co yo q nte Mizophjimi.

¹¹ Xo mama:

Nu'tsc'eji, dya in menzumüji a Israel, rí ma'tc'eji in Jmuji, in texeji.

Texe yo nte nde ra mamaji me na jo Mizophjimi.

¹² Je xo ga ciatjonu va mama e Isaías:

Ra ëjë 'naja o mboxbëche e Isaí, nza cja 'ma peje 'na dyüza c'ü ya ni dyocüji.

Ra 'ñemeji ra tsja Jmu cja yo nte yo dya menzumü a Israel.

'Ma ra ëjë c'ü, ngue c'ü ra 'ñench'e o mü'büji, eñe.

¹³ Mizophjimi dacüji c'ü me rrä te'beji. Rí ötügö ra tsja'c'üji rí mäcjeji na puncjü. Me ra söya na jo in münc'eji na ngueje in ejmeji angueze. Nguec'ua me xo rí che'beji na jo na ngueje na zëzhi o Espíritu Mizophjimi c'ü bübü in mü'bügueji.

¹⁴ Mi cjuarmats'ügöji, ya ró junt'ü in mü'bügö na jo c'ü in cjaji. Xo nde in päräji c'ü ni jyodü. Xo söts'üji rí pötqui zopjüji nzi'natsc'eji.

¹⁵ Nujyo rí opjügö, rí zo'c'üji co yo na zëzhi jña ngue c'ua rí mbennc'eji. Ró opjügö a cjanu na ngueje o 'ñempco Mizophjimi rá zo'c'eji nu'tsc'eji, dya in menzumüji a Israel.

¹⁶ O 'ñempco Mizophjimi rí pëpi e Jesucristo a nde cja yo dya menzumü a Israel. Rí xipjiji o jña Mizophjimi. Nguec'ua 'ma ra 'ñench'e o mü'büji e Jesucristo, ra mäjä Mizophjimi. Ngueje o Espíritu Mizophjimi ra xöcüji.

¹⁷ Me ni muvi c'ü ni mböxcü e Jesucristo c'ü rí pëpi Mizophjimi.

¹⁸ C'ü rá mama, nguextjo c'ü o mböxcü e Cristo ró cja. Nguec'ua yo dya menzumü a Israel o dyätäji Mizophjimi na ngue c'ü rvá zopjüji, 'ñe c'ü rvá cjagö.

19 O Espíritu Mizhocjimi c'ü na zëzhi o 'ñünngügö ín mü'bü. O mböxcü ró cjagö c'o na nojo, c'o me mi cjijñi yo nte; nguec'ua mi unüji ngüenda c'ü na cjuana c'o mi mangö. Ró mama na jo nu jña nu mama ja ga cja e Cristo. Ró pjürü ró mama ne jña'a nu ndeze a Jerusalén; ró nzhodü ró zopjü yo nte cja na puncjü jñiñi hasta ró sät'ä a ma a Ilírico.

20 Me ne ín mü'bü rá mama ə jña e Cristo nu c'ua ja dya be päräji e Cristo. Nguec'ua, dya rí chjëntcjöbe nza cja c'ü jäbä 'na ngumü nu ja ot'ü vi pjütü cimiento c'ü 'naja.

21 C'o rí zopjügö, ngue c'o nädäji a cjava cja ə jña Mizhocjimi:

C'o dya sjipji ja ga cja Mizhocjimi, ngue c'o ra mbärä ja ga cja anguez.

Nu c'o dya dyärä, ngue c'o ra mbärä c'o.

Pablo piensa ir a Roma

22 Na ngue c'ü rgá nzhonc'ö cja yo jñiñi nu ja dya be äräji ə jña e Jesucristo, dya sö ro ma zenguats'üji.

23 Pero nudya, dya cja xe bübü jñiñi a 'ñecjua c'ü xe ni jyodü rá zopjüji. Y ya mezhe cjë'ë me rí ne rá ma zenguats'üji.

24 Nguec'ua 'ma rá ma a ma a España, rí negö rá cjogü rá ma zenguats'üji. Rí ne rá mimi ja nzi pa co nu'tsc'eji, rá mäcjoji. Nuc'ua ra jogü rí pjöxcüji c'ü rga magö na jo cja 'ñiji.

25 Pero nudya, je rga magö a ma a Jerusalén. Rá ma sopcö o merio c'o ə nte Mizhocjimi c'o cãrã nu.

26 C'o ejme Mizhocjimi c'o cãrã a Macedonia 'ñe yo cãrã a Acaya, o ne ro jmutüji merio c'ü ro

mbenpeji c'o o nte Mizhocjimi c'o cārā a Jerusalén c'o dya pje pē's'i.

²⁷ O ne ro tsjaji a cjanu. Na cjuana ni jyodü ra mbös'üji yo menzumü a Israel. Na ngueje anguezeli o mbös'üji yo dya menzumü a Israel 'ma o zopjüji o jña e Cristo. Nguec'ua yo dya menzumü a Israel ni jyodü xo ra mbös'üji dya, c'o menzumü a Israel.

²⁸ Nguec'ua rá ma sogü a ma a Jerusalén yo na jmutü c'o menzumü a Macedonia 'ñe c'o menzumü a Acaya. Nuc'ua 'ma rá ma a ma a España, rá cjogü c'ua ja in cārāgueji.

²⁹ Rí pārāgō 'ma rá sät'ä nu ja in cārāgueji, xenda ra 'nintsjimizüji e Cristo 'ma.

³⁰ Mi cjuarmats'ügöji rí ö'tc'üji rí pjöxcüji rí dyötcöji Mizhocjimi co texe in mü'büji na ngue c'ü rgá ejmegöji e Jesucristo c'ü ín Jmuji. Xo rí dyötcöji Mizhocjimi na ngue c'ü o dyacüji o Espíritu c'ü rá pötca s'iyaji.

³¹ Rí dyötcöji Mizhocjimi c'ü ra böbü a nde, ra mböcü. Na ngueje me cārā a ma a Judea c'o dya ne ra 'ñejme. Xo rí dyötcöji Mizhocjimi ngue c'ua c'o o nte Mizhocjimi c'o cārā a ma a Jerusalén me ra mäjäji rgá nguiji c'o merio c'o rá ma sopcüji.

³² Xo rí dyötcöji Mizhocjimi nu 'ma ra ne anguezeli, rá mäjä rga sät'ä nu ja in cārāgueji, ngue c'ua rá söyagö ja nzi pa.

³³ Mizhocjimi ngue c'ü dacüji c'ü ra söya ín mü'büji. Anguezeli ra bübüts'üji, texets'üji. Je rga cjanu, amén.

Saludos personales

¹ Rí ne rí pārāji nu e Febe, mi cjūgōji na ngue xo ejme e Cristo. Va tjé'ë ne carta. Nujnu pjöxtē, pēpi ín Jmuji nu cja c'o cjuarma c'o cārā a Cencrea.

² Rí säjägueji nu, c'ua ja xo gui säjäji c'o dyaja c'o ejme c'ü ín Jmuji. Rí pjös'üji texe c'o rguí jyodü e Febe. Angueze ya mbös'ü na puncjü cjuarma. Xo me co mböxcü na puncjü.

³ Xipjiji ra mbörü Cjimi nza yejevi e Priscila co e Aquila. Rí mimbëpjijme cja e Jesucristo.

⁴ Nza yejevi mi nzhötsjëvi c'ü rví ndüvi, c'ü dya ro mbötcügö c'o nte. Rí unügö na pöjö anguezevi. Dya xo ngueextjozügö. Xo 'ñe texe yo ejme Mizhocjimi yo dya menzumü a Israel, xo unüji na pöjö e Priscila 'ñe e Aquila.

⁵ Xo rí bötpügö Cjimi c'o ejme Mizhocjimi c'o jmürü cja ə ngumü e Priscila 'ñe e Aquila. Xo rí bötpügö Cjimi e Epeneto c'ü me rí s'iyagö. Ngue c'ü ot'ü o 'ñejme e Cristo nucjuā a Acaya.

⁶ Xipjiji e María ra mbörü Cjimi. Angueze o pëpji na puncjü a ndetsc'eji.

⁷ Xipjiji ra mbörüvi Cjimi e Andrónico 'ñe e Junias; rí cjajme c'o. Ma bübütme a pjörü. C'o apóstole mamaji me na jonte anguezevi. Ot'ü o mbärävi e Cristo que na nguetscö.

⁸ Xipjiji ra mbörü Cjimi e Amplias. Me rí s'iya na ngueje ejme e Jesucristo c'ü ín Jmuji.

⁹ Rí bötpügö Cjimi e Urbano c'ü o mböxcüjme ró pëpji e Jesucristo. Xo rí bötpügö Cjimi e Estaquis. Rí s'iyagö c'ü.

¹⁰ Xo rí bötpügö Cjimi e Apeles c'ü ya 'märä na jo c'ü ejme e Jesucristo. Xo rí xipjiji ra mbörü Cjimi

c'o cārā nu ngumü e Aristóbulo.

¹¹ Xipjiji ra mbörü Cjimi e Herodión c'ü rí cjabe. Rí bötpügö Cjimi e Narciso 'ñe c'o cārā ə ngumü c'o xo ejme e Jesucristo c'ü ín Jmugöji.

¹² Xo rí xipjiji e Trifena 'ñe e Trifosa ra mbörüvi Cjimi. Anguezevi pëpjivi na puncjü c'ua ja ga ne c'ü ín Jmuji. Xo rí xipjiji e Pérsida ra mbörü Cjimi. Me rí s'iagö c'ü. Xo o pëpjí na zëzhi c'ua ja ga ne ín Jmuji.

¹³ Xo rí bötpü Cjimi e Rufo. Nuc'ü, me nädäji c'ü na jo ga dyätä c'ü ín Jmuji. Xo rí bötpügö Cjimi c'ü nu mamá e Rufo c'ü chjënjui nza cja 'ma xo ri ngue mi mamágö c'ü.

¹⁴ Xo rí bötpü Cjimi e Asíncrito 'ñe e Flegonte 'ñe e Hermas 'ñe e Patrobas 'ñe e Hermes 'ñe c'o cjuarma c'o jmürü co anguezoji.

¹⁵ Xo rí bötpü Cjimi e Filólogo 'ñe e Julia 'ñe e Nereo 'ñe c'ü nu cjü 'ñe e Olimpas 'ñe texe c'o ə nte Mizhocjimi c'o jmürü co anguezoji.

¹⁶ Rí pötqui zenguateji co texe in mü'büji, na ngue c'ü ya je 'ñets'ügueji Mizhocjimi. Bö'tc'üji Cjimi texe yo ja nde jmürü yo ma'tü e Jesucristo.

¹⁷ Mi cjuarmats'üji, rí ö'tc'üji rí pjötpüji ngüenda nu c'o nan'ño ga jizhi, nguec'ua ga xōcüji c'o cjuarma. Dya rí dyocjeji c'o.

¹⁸ Na ngueje c'o cja'a a cjanu, dya cjaji c'ü manda e Jesucristo c'ü ín Jmuji. Cjatsjëji c'ua ja nzi ga neji. Me t'ecjañumü ga ñaji. Me xo cjapüji me päräji. A cjanu onpüji c'o cjuarma c'o ts'i ni 'ñejme c'o pje nde sjipjiji.

¹⁹ Pero texe yo nte ya pä'c'äji nu'tsc'eji iñ ätäji ə jña e Cristo. Nguec'ua me rí mä'c'äji. Rí negö rí

pārāgueji ja rgui tsjaji na jo; dya rí ne rí pārāgueji c'ü na s'o.

²⁰ Mizhocjimi ngue c'ü cjacüji dya pje rá cjijñiji. Dya ra mezhe, anguezze ra tsja'c'ü rí chōpüji c'ü dya jo c'ü ni chjū Satanás. Rí yödütjoji c'ü. Rí ötcö e Jesucristo c'ü ín Jmuji me ra nuc'üji na jo.

²¹ Bö'tc'üji Cjimi e Timoteo c'ü ín mimbëpjibe. Xo 'ñeje e Lucio 'ñe e Jasón 'ñe e Sosípater c'o rí cjajme.

²² Xo bö'tc'üji Cjimi e Tercio nu na opjü ne carta. Xo ejme e Jesucristo c'ü ín Jmuji.

²³ Xo bö'tc'üji Cjimi e Gayo. Anguezze o säcjä na jo nu cja ngumü. Xo säjä texe yo cjuarma a 'ñecjua. Xo bö'tc'üji Cjimi e Erasto c'ü ngue tesorero cja ne ndajñiñi va. Xo bö'tc'üji Cjimi e cjuarma Cuarto.

²⁴ Rí ötcö e Jesucristo c'ü ín Jmugöji me ra nuc'üji na jo nza texets'üji. Je rga cjanu, amén.

Alabanza final

²⁵ Me na jo Mizhocjimi c'ü sö'ö ra tsja'c'ü ra zë'ts'iji c'ua ja ga mama o jña e Cristo nu rí mama. Ngue nu cja 'märä. Mi jinguä dya cjó mi pärä nu.

²⁶ Ya 'märä ne jña dya nu. Nde 'na ma ciatjo ga mama nu jña'a nu, 'ñe c'ü o dyopjü c'o profeta. Mizhocjimi c'ü ra bübüjtjo para siempre, o manda c'ü ro jmama o jña, c'ü ro sjipji texe cja yo jñiñi texe cja ne xoñijomü, ngue c'ua ra dyäräji, ra 'ñejmeji.

²⁷ Nguextjo Mizhocjimi c'ü me pärä na jo. Dya rá jëziji rá mamaji me na zö'ö Mizhocjimi na ngue c'ü o tsja e Jesucristo. Je rga cjanu, amén.

**Nu o jña mizhocjimi nu mama ja ga cja e
Jesucristo
New Testament in Mazahua, Central
(MX:maz:Mazahua, Central)**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazahua, Central

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazahua [maz], Mexico

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazahua, Central

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

2dd34152-63bb-5bf7-9ec4-df11c81ab2fc